

NAQQIISUT

Siunnersuut 13. august 2015-imeersoq taarserpaa

(Tunngavilersuut: Inatsisartut Allattoqarfianni inatsisilerinermik immikkoortortaani oqaaseqaatit naqqiissutillu iluarsiummi ilanngunneqarput.

Iluarsiissutit pingaarnert nassuiarnerat: (Oqaatsit ilaat ersarissarneqarput, taamaalilluni qimmit qimuttut qimmillu ersarissumik immikkoortissinnaalerlutik kiisalu siunnersuummi oqaatsit aqqiissunneqarlutik. Inatsisissatut siunnersuummi § 17, imm. 5, § 22, § 27, imm. 5 aamma 8, § 39, § 40 aamma § 41, imm. 2 allanngortinneqarput. Siornatigut § 38 peerneqarpoq. Naggataagut aalajangersakkani aqqiissuisoqarpoq.)

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit**Nalinginnaasumik oqaaseqaatit****1. Aallaqqaasiut**

Qimminik qimuttuuteqarneq, qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit malittarisassat ataatsimut katersorneqarnissaat kissaatigineqarpoq, taamaalilluni innuttaasut, suliffeqarfiit pisortallu ingerlatsivii malittarisassat atuuttut inatsimmi ataatsimi ajornaannermik nassaarisinnaaniassamatigut. Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfik kommuninit arlalinnit saaffigineqarsimavoq kipiluttunarlugu malittarisassat assigiinngiaartuniimmata, taamaalillunilu piffissap ilaani innuttaasut inatsimmik pinariatik unioqqutitsinerannik kinguneqartarsimalluni. Kommunit arlallit Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfik oqaatigisimavaat aalajangersakkami arlallit nutarterneqartariaqartut, oqartussaaffiillu ilaat maanna inatsisiliniingitsut inatsisiliunneqartariaqarlutik. Tassani ilaatigut pineqarput qimminik ningarniaanermi angalaannartunilluunniit toqutsinermi akiligassiisarnert, qimmit sisamanik qaammateqaleraangamik pitoqqusaasarnert, arfinilinnik qaammateqalersinnagit, tamannalu ukiuni kingullerni nunatsinni arlallit ajornartorsiutigisarsimavaat. Aammattaaq Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfiup nalilerpaa aalajangersakkanut maanna atuuttunut arlalinnut nassuiaatit itisilerneqarlutillu ersarissarneqartariaqartut, kiisalu aalajangersagartai ersarissarneqartariaqartut. Taakku saniatigut pisariaqarpoq aalajangerakkanik nutaanik atuutsitsilernissaq, taakkulu Kalaallit Nunaanni uumasut atugarissaarnerulernissaannut aqqutissieqataassapput kiisalu inatsisiliornerup atuutsinneqarnerata siunissamut patajaallisarnissaa ilaatigut uumasunik chip-ilersuilluni ilisarnaasiisarneq eqqarsaatigalugu. Chipsimik nalunaaqutsersuinertut elektronisk chipsimik nalunaaqutsersuinermi matumani inatsisissatut siunnersuummi paasineqassaaq.

Inatsisip uuma siunertaraa qimmit qimuttut peqqissuunissaannut tunngavissaqartuarnissaq kiisalu qimmit qitsuillu Kalaallit Nunaanniittut illersorneqarsinnaasumik pineqartarnissaat. Aammattaaq aalajangersakkat arlallit ilanngunneqassapput, tassani qulakkearniarneqassalluni uumasut inuiaallu akornanni pitsaasumik inooqatigiinnissaat, matumani inuiaqatigiit illersugaanissaat. Uani inatsimmi aalajangersakkani uumasunut tunngatinneqartut taamaallaat qimminut qimuttunut, qimminut qitsunnullu tunngasuupput. Uumasut allat eqqarsaatigalugit illersorneqarnissaat uumasut illersorneqarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaanni ilaatinneqarput, tassunga ilaallutik qimmit qimuttut, qimmit qitsuillu, taamaattumillu qimmiutillit qitsuutillillu inatsimmi tassani aalajangersakkat uumasullu illersorneqarnissaat pillugu Inatsisartullu inatsisaat malittussaallugit.

Inatsisissatut siunnersuummi tunngavigineqarpoq Kalaallit Nunaata kissaatigigaa kalaallit qimmiata qimuttup akutsaaliornissaa, taamaammallu kalaallit qimmiata qimuttup illersorneqarnissaa pillugu kapitali atuutiinnarneqarluni. Taamaattoq aalajangersakkat arlallit oqaasertai erseqqissarneqarsimapput, aalajangersakkallu nutaat sananeqarlutik, ukiut ingerlaneranni inatsimmik ingerlatsinermi paasineqarsimammat aalajangersakkat nutarterneqartariaqartut.

Uumasut peqqissuunissaannut tunngasut Nunalerinermut Aalisarnermullu Miniseriaqarfimmit akisussaaffigineqarput, matumanilu Fødevarestyrelsimit, taamaattoq uumasut nappaataat inunnut tunillaassinnaasut pinnagit. Uumasut peqqissuunissaannut tunngasut taamaalillutik nersutaatit nappaataat pillugit Inatsit nr. 814 21. december 1988-imeersumi ilaapput, Kalaallit Nunaannut atuuttussanngortinneqartumi kunngip peqqussutaatigut 18. december 1991-imeersukkut. Qallunaat naalakkersuisui suli akisussaasuupput uumasuutit nappaataat pillugit malittarisassanik suliaqarnissamut. Uumasut nappaataat tunillaassuuttarnerallu pillugit inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnera pillugu kunngip peqqussutaani nr. 554, 8. juni 2004-meersumi kiisalu tassunga tunngatillugu nalunaarutini Kalaallit Nunaannut atuuttuni malittarisassat nassaassaapput.

Nersutit nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut akiunneq Kalaallit Nunaannit akisussaaffigineqarpoq, taamaattumillu Inatsisartut Naalakkersuisullu oqartussaaffimmi tamatumani malittarisassiortussaallutik.

Uumasunik eqqussuineq annissuinerlu pillugit, uumasut peqqissutsikkut atungaat eqqarsaatigalugit Avatangiisinut Inuusutissalerinermillu Miniseriaqarfimmit akisussaaffigineqarput, taamaattumillu uumasut peqqissusaannut tunngasut inatsimmi aalajangersakkat qimminut qimuttunut, qimminut qitsunnullu Kalaallit Nunaanniittunut taamaallaat atuulluni.

Inatsisissatut siunnersuutip suliarineqarnerani pinaveersaartitsineq pingaartinneqarpoq, matumani kalaallit qimmiata qimuttup akutsaaliornissaa kiisalu Kalaallit Nunaanni qimmit qitsuillu passunneqartarnerannut tunngasut.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnertit

Inatsimmi uani pingaarnertut anguniarneqarpoq malittarisassat maanna atuuttut ataatsimoortinnissat kiisalu inatsimmi aalajangersakkat siunissamut qularnaarnissat.

Inatsisip siunertaraa Kalaallit Nunaanni qimmit qimuttut, qimmit qitsuillu peqqissuunissat. Taakku saniatigut inatsimmit qulakkeerniarneqarpoq kalaallit qimmiata qimuttup akutsaaliornissaa, kiisalu inuit, uumasut avatangiisillu qimminit qimuttunit, qimminit qitsunnillu ajoquserneqarnissaannut illersornissat. Tassa imaappoq, inatsimmi pineqarput qimmit qimuttut, qimmit ataatsimoortut qitsuillu tamarmik, uumasut taakku inuussutissarsiutigalugu imaluunniit inuussutissarsiutigiginagu pigineqaraluarpataluunniit. Inatsisissatut siunnersuutip matuma kingunerissavaa qimmit qimuttut sisamanik qaammateqaleraangamik pituttaanissat, siornatigutut inatsisitigut aalajangersagaq arfinilinnik qaammateqaleraangamik atorunnaarluni. Inatsisip uuma suliarinerani Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfiup kommunit tamaasa aamma KANUKOKA tusarniaavigai inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaateqarnissaannik periarfissillugit. Qimmit eqqarsaatigalugit qimmit qimuttut tavaannartut sisamat arfinillillu akornanni qaammatillit kommunit ukiuni kingullerni ajornartorsiutigilerallutuinnaarpat. Tamatuma saniatigut kommunit arlallit qimminut qitsunnullu maleruaqqusanik nutaanik suliaqaarnerminni Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfimmut saaffiginnittarsimapput, qimmit sisamanik qaammateqaleraangamik pituttaasarnissaannik kissaateqarlutik. Uani eqqartorneqarpoq uumasut atugarissaarnissaasa innuttaasullu isumannaatsuunissaasa isiginiarneqarnerat pillugu naliliinissaq, tamannalu pissutigalugu taamatut piunarsaqarnissaq pisariaqartutut isigineqartariaqarpoq.

Inatsit una atorlugu akiliutit eqqunneqassapput, taamaalilluni kommunit qimminut qitsunnullu tunngasuni suliaqaarnerminni aningaasartuutiminnut akileeqqusisinnaalissallutik, assersuutigalugu qimminik angalaannartunik nigarsiniaanermi toqutsinermullu atatillugit. Akileeqqusisarnermut tunngasumi aalajangersakkamut atatillugu kommunit aningaasartuutaannaat taamaallaat akileeqqusinnaavaat, taamaaliornikkut innuttaasut qimmeqarnerminni qitsuuteqarnerminiluunniit qaffasippallaanik aningaasartuuteqannginniassammata, qimmit inuussutissarsiutigalugu uumasuutaannartulluunniit pigineqaraluarpata apeqqutaatinnagu. Aammattaaq piunarsaqataalissaaq kommunit akiliutit annertussusaannik akigititanik paasissutissiissallutik, taamaalilluni tamanit takuneqarsinnaalissalluni qimminut qitsunnullu suliaqaarfimmi suut akigitinneqartarnersut. Aammattaaq piunarsaqataalissaaq kommunit piunarsaqarnerunik akiliutit qanoq naatsorsorneqartarnersut uppersaatit takutitsisassallutik, taamaalilluni innuttaasut pisortallu oqartussat akiliutit assigiinngitsut qanoq annertutigineri takusinnaaniassamatigut.

Inatsimmi uani qimmit qitsuillu il.il. pineqartarnerannut kapitalimmi qimmit qimuttut qeqertanut qimmilivissatut akuerisaniittut aamma ilanngunneqarput, tassami piffissami kingullermi uumasunut illersuineq sammineqaqimmat, pingaartumik kalaallit qimmiat qimuttoq, Kalaallit Nunaanni avataanilu sammineqangaatsiarluni. Aammattaaq maanna piunasaqaataalissaaq qimmit qimuttut ataatsimoortinneqassasut, taamaalilluni qulakkeerneqassaaq qimmit qimmeqatiminnut akuunerulerlutik inuunissaat, taamaalillunilu qimminut inunnullu pissusilersornermi pitsaanagerusumik ineriartornerulissallutik. Taamaattoq ataasiinnarmik qimuttumik qimmeqartoqarsinnaavoq, kommunalbestyrelsi Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfimmut isumasiuereerluni tamatumunnga akuersissuteqartoqarsinnaalluni.

Aammattaaq inatsimmi uani aalajangersagaqarpoq qimmit sukkanniuunnermut atatillugu qanoq sungiusarneqartassanersut kiisalu sukasaatinik atuinissamut inerteqquteqarluni, taamaaliornikkut qimmit sukasaatitunnginnissaat imaluunniit naalliutsitaannginnissaat qulakkeerneqassalluni. Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfiup nalilersimavaa tamatumani malittarisassiorqartariaqartoq, tassami sukkaniuttoqarnerani assersuutigalugu nipaallisaatinik tunniussuisarnerit pillugit saaffiginnissutit amerleriarsimmata. Imaangilaq Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfiup qimussimik sukkanniuuttarneq akerlerigaa, akerlianilli ileqqoq taanna attatiinneqassaaq, taamaalilluni siunissami kinguaariit timersuut taanna aamma ingerlanniartassammassuk. Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfik isumaqarpoq tamanna peqataasunut tamanut assigiimmik atugassaqaqarfiussasoq qimmerlu sissuernerqarluni, taamaalilluni uumasut nakorsaannit isigalugu sukkanniuunnermi qimmit navianartorsioqqunagit.

Kapitalimi kalaallit qimmiata akutsaaliornissaanut illersornissaa pillugu immikkoortumi kalaallit qimmiat qimuttoq qimuttoqarfiup avataaniissimasoq qaqugukkut qimuttoqarfimmut eqquteqqinneqarsinnaanissaa pillugu aalajangersakkat pingaartumik allannguuteqarput. Tamanna pivoq ilaatigut Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfimmut tamatumunnga saaffiginnissutit amerleriarnerannik tunngaveqarluni. Saaffiginnissutinut arlalinnut tamakkununnga atatillugu isiginiarneqalerpoq kalaallit qimmiata qimuttup akutsaaliorlugu illersorneqarnissaanut piunasaqaataasussanut maanna aalajangersakkat naammavissunngimmata, inatsimmilu maanna atuuttumi allassimangilaq suliani taamaattuni piunasaqaatit suusanersut. Taamaattumik inatsimmi ersarissumik allanneqarpoq piunasaqaatit suunersut, qimmeq qimuttoq qimuttoqarfiunngitsumiissimasoq eqquteqqinniarnearneranut tunngasunik. Ilaatigut piunasaqaataassaaq piaqqisinnaajunnaarsimanissaat, inatsimmilu ersarissumik ersissaaq qimmit qimuttut ilumittut milutsitsisullunniit eqquteqqinnissaat inerteqqutaammat.

Qimminik qitsunnillu niuorneq pillugu kapitalimi aalajangersagaq nutaartaqarpoq, tassani qimmiqqat sap.ak. arfineq-pingasuliisimangitsut aamma qitsuaqqat sap.ak. 12-

liisimangitsut tuniniaqqusaanatillu tunniuteqqusaanngillat. Aalajangersakkamut tunuliaqutaasoq tassaavoq qimmiaqqat qitsuaqqallu arnaanniit tiguneqarnerat siusippallaarsimalluni nammineersinnaanngitsut toquinnartarnerat imaluunniit inuttaannit toqunneqartariaqartarnerat pillugu Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfik inuinnarnit kommuninillu kisissaanngitsunik saaffiginnissutit. Taamaammat uumasut nakorsaannit isigalugu uumasullu illersorneqarnissaannik isiginninniarneq tunngavigalugu siunissami taamatut pisoqaqqinnginnissaa qulakkeerniarlugu tamatuma inatsiliorfiginissaa pisariaqartoq naliliiffiqineqarpoq. Malugeqquneqassaaq kommunit ilaanni kommunit maleruaqqusaat malillugit qimminik qimuttunik, qimminik qitsunnulluunniit piaqqiortitsineq inerteqqutaammat.

Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfiup taaneqareersutut kommunit tamaasa aamma KANUKOKA inatsimmik nutarterilernermit tusarniarfigisimavai.

Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfiup Kommuneqaarfik Sermersuomit mailisivoq, tassani allaqqalluni kommunip kissaatigigaa qulaani piumasaaqat qaqugukkut qimmiaqqat qitsuaqqallu arnaviaannit tiguneqarsinnaalernissaannut tunngasoq qimminut qitsunnullu inatsisissami nutaami ersarissumik allaqqassasoq.

2.1 Inatsisit atuuttut

Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 18, 30. oktober 1998-imeersoq Kalaallit Nunaanni tamatumani inatsisini siullersaavoq, Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussaasimasunit taamani kissaataat malillugu Folketingemi inatsit nr. 68 1998-imeersup akuersissutigineqarnerata kingorna tamatumani oqartussaaffik Kalaallit Nunaannut nuunneqarmat. Kalaallit Nunaat tamatuma kingorna qimuttunik qimmeqarnermut, qimmeqarnermut qitsuuteqarnermullu malittarisassanik aalajangersaasinnaalerpoq, taamaalilluni Issittup silaannaannut tulluunnerusunik malittarisassiortoqarsinnaalerluni, kiisalu qimmeq qimuttoq piniarnermut aallaaniarnermullu atorineqartarnera aamma eqqarsaatigalugu, qimminut allanut uumasuutaannarnut assersuunneqarsinnaanani.

Inatsit maannamut atuuttoq qimmeqarnermut, qitsuuteqarnermut qimuttunillu qimmeqarnermut tunngasunik aalajangersakkanik arlalinnik imaqarpoq, ilaatigut uumasut pineqarnissaannut, oqartussaaffiit aggulunneri kiisalu kalaallit qimmiata qimuttup illersorneqarnissaannut tunngasunik.

Inatsit atuutereersoq annerusutigut ingerlateqqinneqarpoq, taamaattorli aalajangersakkat ilaanni oqaatsit ersarissarneqarput, inatsimmullu tassunga nassuiaatit itisilerneqarput ersarissarneqarlutillu, tassami nassuiaatit maanna atuuttut immikkoortuisa ilaanni amigarlutillu naammanginnamik, taamaalilluni aalajangersakkat qanoq paasineqassanersut nalornissutaasarsimalluni.

Inatsisartut inatsisaat nr. 28 18. november 2010-meersukkut qimuttunik qimmeqarnek, qimmeqarnek qitsuuteqarnerlu pillugit malittarisassat allanngorput kommuninik aaqqissuusseqqinneq tunngavigalugu, taamani Kalaallit Nunaat kommunerujussuarnut sisamanut avinneqarmat. Kommuninik aaqqissuusseqqinneq tunngavigalugu, taassumalu malitsigisaanik kommuneqarfiit killeqarfii nutaanngorneranni, qimuttunik qimmeqarfiit siunissami qanoq paasisariaqarnerisa allanngortinneqarnissaat pisariaqalersimavoq. Taamattaq Inatsisartut Ombudsmandianit nalunaaruteqarnek tunngavigalugu qimminik tavaannartunik taarsiiffiginertaqanngitsumik toqoraasarnermi aalajangersakkap erseqqissaatigineqarnissaanut Naalakkersuisut pequtissaqarsimapput, taamaaliornikkut aalajangersakkap piginnittuussuseq ajortumiitsaaliugassaalluinnassasoq pillugu Inatsisit Tunngaviusut § 73, imm. 1-at maanna malinneqalissalluni. Inatsisit Tunngaviusuni § 73 imm. 1-ip aallaavittut nassataraa, piginnittussaannermit akuliunnermi taarsiissuteqarnissamut pisussaaffiliinermik kinguneqassasoq. Aallaavilli tamanna avaqqunneqarsinnaavoq, navianartorsiortitsisinnaanerup pinngitsoortinnissaa siunertaralugu akuliunneqarpat. Tamanna tunngavigalugu Ombudsmandi isumaqarpoq, inatsisitigut taama inissisimaneq (inatsisartut inatsisaat qanorluunniit oqaasertalerneqaralarpat) taamaallaat taarsiinertaqanngitsumik toqoraaneq pisinnaasoq, qimmit pineqartut qaasullutik qiluttartutut iliorpata, imaluunniit qimmeqatigiillutik ataatsimoornermik pequtigalugu navianartorsiortitsippata. Tamatuma malitsigisaanik inatsisartut inatsisaata § 9, imm. 3-at allanngortinneqarpoq, taamaalilluni aalajangersakkap oqaasertalersorneqarnerani erseqqissumik allasimalluni, qimmit tavaannartut qimmiutilimmut taarsiiffiginertaqanngitsumik taamaallaat toqorarneqarsinnaasut, erseqqissumik allanut navianartorsiortitsippata.

Qimmit tuloriaajartarnissaat pillugu malittarisassaq peerneqassaaq, qimmimit tuloriaajarneqarsimasumit kiineqarnek qimmimit tuloriaajarneqarsimanngitsumit kiineqarnerit asserluinnaanik navianartuummat. Taamaaliornikkut aamma qulakkeerneqassaaq qimmit ilisimajunnaartinneqarnatik tuloriaajarneqarnermik malitsigisaanik pisariaqanngitsumik naalliutsinneqannginnissaat, kiisalu kigutimikkut, alleqqumikkut qanermikkullu aseruuttoornermit pisariaqanngitsumik naalliutsinnissaat ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Inatsisartut inatsisaanni nr. 28 18. november 2010-meersumi allannguutit uani Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi ingerlateqqinneqarput.

Inatsisartut inatsisaat nr. 23 22. november 2011-meersukkut malittarisassat allanngortinneqarpoq. Tamanna pivoq Inatsisartut ukiaq 2010-imi ataatsimiinnermi aalajangiineq tunuliaqutaralugu, siunnersuutigineqarlunilu ukiuni kingulliunerusuni qimmiuteqartarnek nunarsuaq tamakkerlugu nalinginnaaleriartuinnarnerat pillugu, taakkualu qimmit paatinneqartartunik nukittuunillu taaguuteqartinneqarajupput. Qimmit taakkua uumasuutitut pigineqartarnerisa nalinginnaaleriartuinnarnerata malitsigisaanik, qimmit taakkua kikkut tamarmik ornissinnaasaanni pissusilersortarnerat sammineqalerpoq. Nunani allani qimmit paatinneqartartut aamma nukittuut uumasunik inunnillu annertuummik

ajoqusiisarnerat takussaaleriartorsimavoq. Qimmit taakkua akuttunngitsumik qiningasaarniartarnerat ajornerpaamillu pisoqartillugu navianartorsiortinneqarlutik misiginermi uumasunut allanut imaluunniit inunnut saassussisartut pillugit oqallittoqartarsimavoq.

Qimmit paatinneqartartut nukittuutullu taaneqartartut tassaanagerusarput uumasunik angisuunik aallaaniartarnermut imaluunniit najugaqarfinni paarsisusut atorineqartartut, assersuutigalugu Dogo argentino puulukinut nujuartanut nassaarinnissinnaasut aammalu aallaaniartup tikinnissaata tungaanut pisaq kiillugu uninngatitsisinnaavoq. Qimmit qiningasuusussatut namminersinnaasussatullu kinguaassiortinneqartarput, aammalu qimminut ilisarimanngisaminnut qiningasaarlutik qisuariartarput. Piginnittut qimmiminnik perorsaanissamut paarsinissamullu pitsaasuullutillu pikkorissuseqaraluarpataluunniit, qimmit inunnut uumasunullu saassussisinnaanerata, qimminut allanut naleqqiullugit aarlerinaateqarnerusarpoq.

Qimminik taakkuninnga eqqussinissamik, kinguaassiortitsinissamik pigisaqarnissamillu inerteqquteqalernissamut siunertaavoq, Kalaallit Nunaata nunani allani inerteqquteqarnermut naleqqiullugu qimarravigineqartarnissaata pinngitsoortinnissaa, uumasunik inunnillu ajoqusiisinaanernik pinaveersaartitsinissaq kiisalu innuttaasut, pingaartumik meeqqat qimminut taakkuninnga ulorianarsinnaasunut illersorneqarnissaat. Tamatuma saniatigut siunertaavoq inuit imaluunniit uumasut allat qimminut saassunneqariataarnissaannut pinaveersaartitsinissaq.

1. januar 2012 aallarnerfigalugu qimmit makku piginnissaat, eqqunnissaat kinguaassiortinnissaallu inerteqqutaavoq: Pitbull terrier, Tosa inu, Amerikameersut staffordshire terrier, Fila brasileiro, Dogo argentino, Amerikameersut bulldogit, Boerboel, Kangal, Aasiap qiterpasissuanit ovtcharka, Kaukasiamit ovtcharka, Ruslandip kujataanit ovtcharka, Tornjak aamma Sarplaninac. Qimmit taamaattut 13-it eqqunnissaat, kinguaassiortinnissaat piginnissaallu sulii inerteqqutaavoq. Inerteqquteqarneq aamma qimminut inerteqqutaasunik ataatsimit arlalinnilluunniit akusaasunik eqqussinissamut, kinguaassiortitsinissamut pigisaqarnissamullu atuuppoq. Inatsisartut inatsisaanni nr. 23 22. november 2011-meersumi aalajangersagaqarpoq inerteqquteqarnermi pigisaqarnissap ilaatinneqarneranut atatillugu, siunnersuummi qimminik inerteqquteqarnermi pineqartunut ilaasunik piginnittut, inerteqquteqarneq atuutilerpat qanoq iliussanersut pillugu aalajangersagaqarpoq.

Aammattaq tamanna nalornissutigineqarsimappat qimmit suunerannut imaluunniit suussusaannut uppersaanaat Naalakkersuisut piumasarisinnaagaat aammalu uppersaammik naammattumik takutitsisoqanngippat qimmip tiguneqarsinnaanera pillugu aalajangersakkamik Inatsisartut inatsisaanni nr. 23 22. november 2011-meersoq imaqarpoq. Piginnittup uppersaanaartussaavaa qimmeq inerteqquteqarnermi pineqartunut ilaanngitsoq. Kingusinnerpaamik 1. januar 2012 qimmimik inerteqquteqarnermi pineqartunut ilaasunik

pigisaqalersimagaanni, taanna pigiinnarneqarsinnaavoq, kisiannili allamut tunniuteqqusaanani imaluunniit kinguaassortinneqaqqusaanani.

Inatsisartut inatsisaanni nr. 23, 22. november 2011-meersumi allannguutit inatsisissatut siunnersuummi uani ingerlateqqinneqarput.

3. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Inatsisissatut siunnersuut Namminersorlutik Oqartussanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkulluunniit sunniuteqassanganinneqanngilaq. Kommunit inatsisissatut siunnersuut una atorlugu qimuttunik qimminut tunngasunik peqquneqarput sulianik suliarinnissallutik, maannalumi aamma taamaaliortareerlutik. Qimuttunik qimmeqarneq ullumikkut nunaminertamik tunineqarnissamik piumasaaqatitaqarpoq, taakkulu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit nalunaarutiniillutik. Uani inatsisissatut siunnersuummi qimmeqarnissamut akuersissutinik tunniussinermi akiligassiisarnissamut inatsisitigut tunngavissiivoq, taamaammallu nalilerneqarluni inatsisissatut siunnersuut kommuninut annerusumik aningaasartuutaanavianngitsoq, tassami aamma nalilerneqarmat kommunit qimmiutilinnut qitsuutilinnullu ataasiakkaanut akileeqqusissammata, taamaammallu inatsisissatut siunnersuut kommuninut aningaasartuutaassanani.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisinnaasai

Siunnersuut inuussutissarsiortunut annikitsuinnarnik imaluunniit taasariaqarpianngitsoq aningaasaqarnikkut kinguneqartussatut nalilerneqarpoq. Tamanna pingaarnepaartaatigut § 9-mi nutaamik ilanngussamut ataqatigiissinneqassaaq, taamaalippat qimmiaqqat qimuttussat sisamanik qaammateqalersimanngitsoq mattusimaneqartassammata. Maannamut qimmiaqqat taamaattut pitussimanatik angalatinneqaannartarmata naatsorsuutigisariaqassaaq qimmiutillit ilaasa maannakkut naleqquttunik ungaluukkiortariaqartalernissaat, qimmiaqqat sisamanik qaammateqalernissamik tungaanut alliarortarfissaannik. Taamaaliorneq ataasiaannartumik aningaasartuuteqarfissatut isigineqartariaqassaaq. Qimusserluni sukkanniunneq unamminerlu inuussutissarsiummik ingerlatsinertut naatsorsuussaanngitlat taamaammat inatsisip malitsigisaanik aningaasartuutaanerujunnartut taakkununga ilanngunneqassanatik.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusiannut kingunissai

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut imaluunniit innuttaasut peqqissusiannut tunngatillugu kinguneqartussatut nalilerneqanngilaq.

6. Innuttaasunut kingunissai

Siunnersuutit malitsigissavaa kommunit qimmeqarnermut qitsuuteqarnermullu tunngasuni suliaqarnermi akiliisitseqqusisoqarnissaanut inatsisitigut tunngavissiiineq. Taamaammat inatsit tunngavigalugu qimmeqarnermut qitsuuteqarnermullu aningaasartuutit annikitsumik qaffariarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Aningaasartuutit sumiiffimmiit sumiiffimmut

nikerarnissaat naatsorsuutaavoq, tassami kommunit aningaasartuutiviusut akileqqunissaannut periarfissaqaramik, aningaasartuutillu kommunit qanoq suliarineraat apeqqutaalluni nikerarsinnaallutik. Qimmillit qitsuutillillu qimmeqarnerminnut qitsuuteqarnerminnullu atatillugu qaffasippallaanik aningaasartuuteqassanngitsut naatsorsuutigineqarpoq. Nalunaarutissami piumasagaataassaaq malittarisassanik aalajangiinermi akigititat kommunit akinut quppersagaanni allaqqassasut. Nalunaarutissami aamma malittarisassanik aalajangersagartaqassaaq, tassani qimmillit qitsuutillilluunniit kommunit akigititaannik aalajangiiniarnerminni qanoq kisitsisarnersut uppersaammik takunnikkumasinnaanerannik imaqartumik. Kommunit taamaalillutik aningaasartuutiviusut taamaallaat akileqqusinnaavaat, taamaalilluni innuttaasut ingasattumik annertuallaanik aningaasartuutinik akiligassinneqassanatik.

Siunnersuut - inatsit atuuttoq assigalugu - innuttaasunut qimminik nukittuunik paannittartunillu imaluunniit taakkunanga akusaasunik taaneqartunik pigisaqartunut sunniuteqassaaq. Inerteqquteqarneq malinneqanngippat kommunip qimmeq tigusinnaavaa aammalu piginnittumut akiligassanngorlugu inississinnaallugu. Unioqqutitsinerup malitsigisaanik qimmeq toqutsinneqarpat, piginnittup aningaasartuutit toqutsitsinermut attuumassuteqartut akilissavai. Uumasut nakorsaanni toqutsitsinermut aningaasartuutit 750 koruuniupput, tamannalu akit nalinginnaasumik ineriartornerat ilutigalugu allannguuteqassasoq naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

7. Kingunerisassai pingaaruteqartut allat

Siunnersuut Namminersorlutik Oqartussat inatsisaasa aamma Naalagaaffeqatigiinnerup akornanni assigiissaartoqalernissaanut iluaqutaassaaq.

Ilaannikkooriarluni aalajangersakkanik ikkussisoqartarpoq pisariaqalerfiatigut politiit pisariaqartitsineq malillugu ikiuuttassasut, assersuutigalugu Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfik uumasut takusarniarlugit inissiamut isersinnaatinnagit imaluunniit piginnittoq qimmimik qitsummilluunniit arsaarinninnissaq, inissiinissaq toqutsinissarluunniit pillugit Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfimmik suleqatiginnissinnaatinnagu. Misilittakkat malillugit suliani taamaattuni Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfik politiinit ikiorneqarnissaminnik atorfissaqartitsisarnerat qaqutigunnaq pisarpoq (nuna tamakkerlugu ukiumut marluk-pingasoriarluni). Taamaammat ilimagineqassaaq aalajangersakkat taakku ikkunneqarnerat Naalagaaffeqatigiinnut annikitsuinnarmik suliakkersuutaassasoq.

8. Oqartussanut, kattuffinnut il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami 29. majimiit 1. julimut ukununga tusarniaassutigineqarpoq:

- Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia,
- Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik,

- Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik,
- Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik,
- Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfik,
- Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik,
- Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalakkersuisoqarfik ,
- Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik,
- Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik,
- Atuisunut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik,
- Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup Sinnisoqarfia,
- Kalaallit Nunaanni Politimesteri,
- KANUKOKA,
- Kommunit,
- KNAPK,
- KNQK,
- Kalaallit Nunaanni Uumasut ikinngutaat,
- Justitsministeriet,
- Inuussutissanik Aqutsisoqarfik,
- Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik,
- Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut aamma
- S.I.K.

Tusarniaanermut killiliussap naanerani ukunangaanniit akissuteqartoqarpoq:

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik (AN)

- Pia Cordt Olsen (PCO)

- Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut (GE)

- Kommuneqarfik Sermersooq

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

- Inuussutissalerinnermut Aqutsisoqarfik

- KNAPK

- KANUKOKA

- Qeqqata Kommunian

- Kommune Kujalleq

- Qaasuitsup Kommunian

- Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik (ISNN)

- KNQK

- Politimestereqarfik

Kinguliiniipput tusarniaanermut akissutit assigiinngitsut eqikkarneqarneri, taamatullu sunik allannngortitsinernik pisariaqartitsilersimaneri.

8.1 Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik (AN)

AN allappoq naatsorsuutigineqartoq APNN nammineq missingersuutimi iluanni inatsisissatut siunnersuummut matumunnga atatillugu aningaasartuutaajunnartunik akiliisassasoq, siunnersuummullu allanik oqaaseqaatissaqarsimanatittaaq. APNN AN-ip tusarniaanermut akissutaanut isumaqataavoq.

8.2 Pia Cordt Olsen (PCO) Naalakkersuisut tusarniaanernut isertarfiatigut

PCO tupigusuppoq siunnersuut peqatigiiffik Nuummi Uumasunut tusarniaassutigineqarsimanngimmat. Kisianni siunnersuut tusarniaassutigineqartoq Naalakkersuisut tusarniaanernut isertarfianni tamanit iserfigineqarsinnaasimavoq tassuuna peqatigiiffik Nuummi Uumasut tusarniaanermut akissuteqarsinnaasimagaluarluni.

PCO-p kissaatigaattaaq siunnersuummi §§ 4-5 erseqqissarneqassasut paatsoorneqannginniassammat qimmiaqqanik qitsuaqqanilluunniit sapaatit akunnerinik arfineq pingasuliisimangitsunik aqqaneq marluliisimangitsunillu pissarsigaanni inatsisinut tamanna naapertuuttuunersoq, tassa kommunimi nalunaarsorsimaannarunik. Tassani APNN siunnersuummi § 33-mut innersuussissaaq.

PCO taamatutaaq qimmit arnavissat piarallit pitussimasarnissaannik siunnersuummut apeqqusiivoq siunnersuutigalugulu taarsiullugu qimmit qimuttut naartusut atortulersuutini naleqquttuniitinneqartassasut assersuutigalugu ungaluukkani. Taamaaliornissaq qimuttunik qimmeqarfiusuni aaqqiissutaasinnaassanngitsutut nalilerneqarpoq, taamaammat APNN-ip qimmit tamakku pitussimasarnissaannik piumasaqaatini aalajangiusimavaa.

PCO siunnersuuteqarportaaq § 17-imi qimmit qimuttut, qimmit qitsuillu sukkuilluunniit imigassaqartitaasarnissaannik piumasaqaammik ilanngussisoqassasoq. (APNN inatsimmi oqaasertat ilusiligaanerannik allannortitsinissamut pissutissaqartitsinngilaq). PCO taamatutaaq siunnersuuteqarpoq oqaasertaliussat paasinninnissamullu tunngassuteqartut ilaasa allannortinneqarnissaannik inatsimmi oqariartuutigineqartut paasiuminarneruniassammata. APNN taakku naapertorlugit allannortiterivoq.

PCO kissaateqarportaaq uumasunik kinguaassiuutitigut atoqateqartarnerup inerteqqutaanissaa ilanngunneqassasoq. APNN-ip taamatut inassuteqarneq tusaatissatut tiguua Uumasullu illersugaanerat pillugu inatsisip qanittukkut iluarsaateqqinnerani siunnersuut taanna sulissutigeqqissamaarlugu.

PCO tamakku saniatigut inatsisitigut tunngavissamik ilanngusseqqusivoq politiit kommunilluunniit ingerlaannartumik qimmimik qitsummilluunniit piginnittumik

arsaarinnissinnaanissaannut, piginnittoq uumasumut sakkortuuliorluni pissusilersorpat, taamatuttaaq qimmiaqqat qitsuaqqallu arsaarinnissutigineqarsinnaassammata sapaatit akunnerinik arfineq pingatsiitinnagit aqqaneq aappiitinnagilluunniit allanut tunniunniarneqarpata, piginnittorlu pineqaatissinneqartillugu. APNN-ip tassunga atatillugu siunnersuummi §§ 36 aamma 37 innersuussutigissavai, taakkunanimi pissutsit malittarisassaqaartitaareermata. Qimmiaqqanik qitsuaqqanillu sapaatit akunnerinik arfineq pingasuliisimannigitsunik aqqaneq marluliisimannigitsunillu allanut tunniussuisarnermut tunngatillugu APNN-ip tamanna tusaatissatut tiguaa, allanngorteqquneqartullu allanngortillugit.

8.3 Sulisitsisut (GE)

GE siunnersuummut oqaaseqaatissaqanngilaq.

8.4 Kommuneqarfik Sermersooq

Kommuneqarfik Sermersooq allappoq kalaallit qimmiinut sananeqaatinik nutaanik ilanngussisoqarnissaa atorfissaqartinneqartoq, taammaammat qimminik angutivissanik kommunimiit allamiit nunamilluunniit allamiit eqqunneqartunik akuutissaliilluni pilataanikkulluunniit kinguaassiorsinnaajunnaartitsisarnermik piunasaqaateqartoqartariaqanngitsoq. Taamaakkaluartoq nunatsinni qimminik paaqqutarineqanngitsunik aamma inunnik inatsisinik unioqqutitsillutik akuersissutinik pisariaqartinneqartunik pigisaqaratik qimmitaartartunik annertuumik ajornartorsiuteqarpugut. Taamaammat APNN-ip illersorneqarsinnaanngitsutut isigaa qimminik amerlanerusunik kinguaassiortitsinissamut periarfissarissaarnerulersitsiniarluni ammaassisoqarnissaa, isumaqarnarmat tunitsiviusinnaasut pissaqareersut aammalu Kalaallit Nunaanni qimmit amerliartuinnartut paaqqutarinissaannut aningaasassaqaannginnatta pisariaqartinneqartutullu nersutitut nakorsassaqarata. Innuttaasutut nalinginnaasutut qimmitaarususukkaanni taamaattoq assersuutigalugu Danmarkimiit tikisinneqarsinnaavoq, kisiannili kinguaassiorsinnaajunnaarsitaasimassalluni qimmit amerliartuinnannginniassammata. Taamatuttaarmi APNN isumaqarpoq imminut akerlilernerusoq kinguaassiorsinnaajunnaarsitsinissamik piunasaqaat qimminut arnavissanut qitsunnullu arnavissanut taamaallaat atuutissagalarpat.

Kommuni isumaqarportaaq ajornartorsiutitaqassasoq sulinermit atatillugu qimminut qimminullu ikiortitut kinguaassiorsinnaajunnaarsitsisarnermik piunasaqaat atuutinneqassanngippat, qimmip malussajassusai annikillisinneqartarmata taamatut pilattaasoqareerneratigut innersuussutigalugu. Tamatumani sianiginiartariaqarmat kalaallit qimmii qimuttut sanngiillisinneqarsinnaammata, sulinermit atatillugu qimmit qimmillu ikiortit qimminik qimuttoqarfiusunut eqqussuunneqalissappata. APNN-ip immikkut akuersissuteqarsinnaaneq taanna peernialersaanngilaa oqartussaasummi eqqaaneqartut

(akileraartarnermut oqartussat politiillu) atorfeqarnerminni qimmiminnik passussisarnermik annertuumik misilittagaqarmata taamaammallu tamakkununga tunngasuni immikkut ilisimasalittut isigineqartariaqarlutik. Taamatutaaq APNN-imit ilimagaarput sulinermit atatillugu qimminik aamma qimminik qimuttunik piginnittut soorunalimi qimmiminnik paarsilluartuussasut.

Kommunip § 9, imm. 5 malillugu allaquvaa, kommuni allamik suliaqartussamik toqqaasinnaassasoq. Tamannattaaq § 22-mut, akiuussutissalersuisarnermut, tunngatillugu atuuppoq. Nalinginnaasumik suliakkersuisarnermut tunngavigineqartut tamanna malitsigiinnarpaat, taamaammallu APNN-ip inatsimmut ilanngutissallugu pissutissaqarsorinngilaa.

§ 27, imm. 7 qimmit qimuttut qimuttunik qimmeqarfiunngitsuni piaqqisimasut eqquteqqinneqarsinnaannginnerannut tunngasoq peerneqartariaqartoq kommuni isumaqarpoq. Oqaasertaliineq paatsoortitsisinnaasoq APNN isumaqarpoq, pisariaqartunillu allannguilluni.

Naggataagut Kommuneqarfik Sermersuup uumasunik kinguaassiuutitigut atoqateqartarnerup inertequtaalernissaa kissaatigaa. APNN-ip Pia Cordt Olsenimut oqaaseqaatai innersuussutigalugit taamatut paasisaqartarsimanermit APNN isumaqataavoq, Uumasullu illersugaanerit pillugu inatsisip qanittukut iluarsaateqqinnerani siunnersuutit taamaattut sulissutiginnissat pilersaarusiortugit.

8.5 Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Tamanna pillugu Naalakkersuisoqarfik oqaaseqaateqanngilaa.

8.6 Inuussutissalerinermit Aqutsisoqarfik (FVST)

Danskit inuussutissalerinermit aqutsisoqarfiat tusarniaanermit akissuteqarsimavoq. FVST paasinninnissamat oqaasertalersuinerimullu tunngatillugu iluarsisuteqartarsimavoq. APNN-ip inatsisissatut siunnersuummi FVST-ip akissutaani allanngortissallugit pisariaqartitsilersut tunngavigalugit allanngortitsivoq.

8.7 KNAPK

Siunnersuummi § 9-mut tunngatillugu, KNAPK-mit oqaatigineqarpoq qimmit qimuttut piaraat ungaluukkaniitinneqartariaqartut imaluunniit qeqertami siunertamat akuerineqarsimasumi, tassa sisamanik qaammateqalerunik pituttaalernissamik tungaanut. Tassani siunertarineqarpoq qimmiaqqat illersornissaat, aammali avatangiisini qanitani mingutsitsinnginnissamat innuttaasut qulakkeerreqarnissaat. APNN-ip KNAPK-p akissutaa

tamakkiisumik isumaqatigaa inatsisissatullu siunnersuummi allanngortittariaqalikkat allanngortereerlugit.

8.8 KANUKOKA, taamatuttaaq Qeqqata Kommunia, Kommune Kujalleq aamma Qaasuitsup Kommunia

KANUKOKA

KANUKOKA-miit oqaatigineqarpoq § 15-ip allanngortinneqarneratigut kommunit qimminut qitsunnullu ileqqoreqqusanik akuersissuteqartarnissaannut pisussaaffiigaassasut oqaatigalugulu taamaallaat taamaaliortoqarsinnaasut aatsaat kommunit tamarmik tamanna isumaqataaffigippassuk. Tassani erseqqissarneqassaaq APNN-ip kommunit peqqusinerisigut aalajangersagaq taanna oqaaseqaatini siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut allanngortimmagu.

Qeqqata

Qeqqata Kommunia ilaatigut oqaaseqaateqarpoq § 15-imik allanngortitsinerup kingunereratarsinnaagaa kommunip nammineerluni kissaatigineqartunik allanngortitsisinnaajunnaarnera naleqqussaasinnaajunnaarneralu, allanngortitsisoqartariaqalissagaangallu Naalakkersuisut utaqqineqaaqqaartalissasut. Misilittakkat malillugit kommunit qimmit qitsuillu pillugit ileqqoreqqusanik akuersissuteqarniartarnerminni assut kigaattarput, taamaammat kommunit ilaanni ukiuni arlaqalersuni tamakkununga tunngasunik iluarsiiisoqartarsimanani. Tamanna siunertamut naapertuutinngilaq. APNN-imiit taamatuttaaq uparuarneqarpoq kommunit § 15, imm. 2 malillugu malittarisassanik tamakkununga suliaqarnermut peqataatitaasassasut, taamaammat najukkani allanngortitsinissanik naleqqusaaanissanillu kissaatigineqartut eqqarsaatigineqartassallutik.

Qeqqata Kommunianit uparuarneqarputtaaq inatsimmi oqaasertatigut paasinninnissamillu ajornartorsiuterpaaluit, APNN-ip ilanngullugit suliaminut ilanngussai.

Qeqqata Kommuniata ernummatigaa § 31-mi qimminut ineqarfinnik ingerlatsineq pillugu aalajangersakkap kingunerissagaa qimminik qimuttunik piginnittunut akuerineqarsinnaangitsumik persaqusersuineq. APNN-ip aalajangersakkap taassuma ilusilersugaanera aalajangiusimavaa, uumasut atugarissaarnissaat eqqarsaatigalugu. Qimminut ineqarfinnik nakkutilliisoqarsinnaasariaqarpoq taamatullu qimmit arnavissat qimmiaqqallu peqqissusiisa pingaarnerutinnissaat qulakkeerineqarsinnaasariaqarluni.

Kommunip taavaattaq qimminik qimuttunik, qimminik qitsunnullu angalaannartunik tigooraasarnermut aningaasartuutitut matusissutissanik akiliuteqartitsisinaanermut periarfissaq amigaataasoq, piginnittup nammineq uumasuutini tigujumangikkaangagit.

APNN-ip taamatut isummerneq isumaqatigineqarpoq tamannalu pisinnaaqqullugu inatsisissatut siunnersuummi pisariaqartinneqartunik allanngortitsisoqarluni.

Kommune Kujalleq

Kommune Kujalleq tamakku saniatigut inatsisissatut siunnersuutip oqaasertalersugaaneranut ataatsimut isigalugu naqqiissutissaqarpoq taamatullu qimminik qitsunnillu suliasat suliarineqartarnerinut atatillugu kommunit akileeqqusisarsinnaanissaat kissaatigalugu. Siuliini allasimasutut qimminik qimuttunik, qimminik qitsunnillu, tigooraasoqarnermut kommunip akileeqqusisinnaanerit ilanngullugu allanneqarpoq.

§ 15-imut Kommune Kujalliup oqaatigaa ajornakusuussagunartoq kommunini namminerni qimmeqarnermut qitsuuteqarnermullu malittarisassaliornissaq, kommuninut ataasiakkaanut nalunaarutunik suliaqartoqassanngippat. Tassani APNN-ip § 15, imm. 2 innersuussutigissavaa, taamaalimmat kommunit malittarisassat tamakku suliarineqarnerat pillugu peqataatinneqartalissammata tusarniarneqartalerlutillu, taamatuttaaq tamakku pillugit siusinnerusukkut oqaatigineqartut innersuussutigalugit.

Qaasuitsup

Qaasuitsup Kommuniata taamatuttaaq pissusissamisoortuunnginnerarpaa § 15-imik allanngortitsinikkut kommunit kommunini ileqqoreqqusaliornissamut tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit piginnaatitaaffiigaassammata. APNN-ip § 15, imm. 2 innersuussutigaa, taamaalilluni sinissami malittarisassat suliarineqarneranni kiisalu siornatigut nassuiaatinut kommunit peqataatinneqartalissammata tusarniarneqartarlutillu.

Taamatuttaaq Qaasuitsup Kommunian isumaqarpoq, Naalakkersuisut sulissutiginninneratigut taakkunungalugu missingersuutaasigut qulakkeerneqartassasoq, qimminik nakkutilliisut chips-inik atuaassutunik atortulerneqassasut taakkulu atornissaannik ilinniartinneqarlutik. Tamakku saniatigut qimmit qitsuillu eqqutat kinguaassiorsinnaajunnaarsitaasimanersut qanoq ililluni nakkutigineqartassanersut erseqqissaqquneqarpoq. APNN-ip kissaatigaattaarmi tamakku sulissutigineqarnerat piffissap ingerlanerani naammassineqassasoq kisianni maannakkut aningaasassaartoqanngilaq tamakku piviusutigut suliarissallugit. Taamaammat uppersaatsissat malinnaatitaasut taamatullu uumasut nakorsaannit inummilluunniit allamit chip-ilersuinissamut piginnaatitaasumit oqaatigineqartut qimmip qitsuulluunniit chip-ilerneqarsimaneranik kinguaassiorsinnaajunnaarsitaasimaneranilluunniit naliliinermut tunngavigineqartartussaapput, taakkumi kisimik taamatut suliaqarsinnaatitaammata.

Kommunimit taamatuttaaq kissaatigineqarpoq inuit inatsimmik peqqarniitsumik uteqqiattumilluunniit unioqqutitsisarsimasut nalunaarsorneqarfiannik pilersitsisoqassasoq aamma kommuni inatsisitigut tunngavissinneqassasoq inunnut taamaattunut qimmeqarfissaminnik nunaminertamik atugassinneqarnissaminnik qinnuteqaatinut itigartitsisarnissaanut. APNN-ip nalunaarsuiffeqalernissamik kommunip kissaatigisaa

eqqarsaatigeqqissaassamaarpaa. Taamaakkaluartoq nunaminertamik atugassinneqartarnermut malittarisassat inatsimmi tassani pineqartunut ilaanngillat.

Kommunit annertuumik kissaatigineqarnera pissutigalugu APNN-ip toqqarsimavaa § 15-imi inatsisissatut siunnersuutip siornatigut allassimaneratut uterteqqissasoq. Taassuma kingorna kommunalbestyrelsip kommunimut qimminut qitsunnullu ileqqoreqqusaq suliarissavaa, Naalackersuisullu malittarisassat ileqqoreqqusamiittut imarisai aalajangersassavai. Naalackersuisut ileqqoreqqusaq atuutilinnginnerani akuerissavaat.

8.8. Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalackersuisoqarfik

Naalackersuisoqarfiup eqqaasitsissutigaa Kalaallit Nunaata Avannaani qimmit qimuttut inuussutissarsiornermut atugaammata taamaammallu tunngaviatigut isigalugu inuussutissarsiortunut aningaasartuuteqartalernissaq naatsorsuutigineqarsinnaammat oqaaseqatini atuarneqarsinnaasariaqartoq. APNN tamakku malillugit siunnersuummi allanngortitsivoq.

8.9 KNQK

KNQK ataatsimut isigalugu inatsisitigut sukaterisoqarnissaanut isumalluarterujussuuvoq tamatumalu saniatigut qimmit qimuttut qimmillu nalinginnaasut akornanni immikkoortitsisoqalernissaanut. KNQK kissaateqarpoq siunissami qimmit qimuttut pillugit immikkut inatsisissamik suliaqartoqassasoq.

8.10 Politimestereqarfik

Inatsimmi arlalinnik allannguisoqarnissaa politiit siunnersuutigaat.

Politiit aallaqqaasiutitut eqqaavaat oqartussaaffik Namminersornerullutik Oqartussanit 1998-imi tiguneqarsimasoq. Taamaattoq Kalaallit Nunaanni Politiit siunnersuummi aalajangersakkat malitsigisaannik arlalinnik suliakkerneqarput, taakkulu eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 61, imm. 2 naapertorlugu Justitsministeriemut isumaqatiginninniussutigineqartussaapput. Tassani pineqarput §§ 12, 13 aamma 14, 2011-mi inatsimmik allannguinermit atuutsinneqalersimasut. Suliassat allannguinermit tassangaanneersut politiinut suliakkiutigineqarsimasut suliarinissaannut Justitsministeriemit politiit pisinnaatinneqanngillat. APNN taamaammat aalajangerpoq aalajangersakkat taakku allanngortinniarlugit, taamaalilluni aalajangersakkat atuutsinniarneranni Naalackersuisut akisussaalersillugit.

Aamma politiit kajumissaarutigaat siunnersuummi § 2, imm. 2 allanngortinneqassasoq, tassami ikiuineq tassani pineqartoq politiit suliassarereermassuk taamaattumillu ilanngunneqartariaqarani. Siunnersuummi nassuiaatinut taarsiullugu taagorneqarsinnaavoq suliassamik oqartussat suliaqarniarnermi pisariaqarneratigut politiit ikiuussinnaasut. Allanguutissatut siunnersuut APNN-ip ilanngussimavaa. Tamatuma aamma kingunerisaanik § 2, imm. 3 atorunnaarpoq.

Politiit aamma siunnersuutigaat § 10 naapertorlugu qimminik toqutsisarnernut suliaqarneq kommuninut tunniunneqassasoq, soorlu § 9-mi taamaattoq, taamaalilluni qimminik toqutsisarneq pillugu ingerlatsinermi inatsisit malillugit aalajangiisarnert qimminillu toqutsinerit oqartussaasoq ataaseq suliarineqartalerluni. Allanguut taanna APNN-ip ilanngussimavaa. Politilli pisariaqavitsillugu imminut illersorniarluni suli toqutsisassapput. Politiit aamma siunnersuutigaat oqaaseq ”sukkanniunnermi aqutsisut” siunnersuummi § 24-miittoq erseqqissarneqassasoq kikkunerinik. Siunnersuut taanna APNN-ip tusaatissatut tiguaa taaguullu aalajangersagaq pillugu siunnersuummi nassuiaatini erseqqissarlugu.

§ 35-mut politiit oqaatigaat eqqartuussisarneq pillugu inatsisini malittarisassat malillugit aalajangiisinnaasut suliamik paasiniaasinnaallutik, soorlu pinerlunnerni allani suliani taamaassinnaasut. APNN tamakku aallaavigalugit § 35-mi oqaaseqatigiit allanngortinniarlugit aalajangerpoq, taamaalilluni aalajangersagaq taanna malillugu nalunaarutiginninnerit paasiuminarsarniarlugit.

Politiit oqaatigaat § 39 atorunnaartariaqartoq, tassami ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi nalinginnaasumi naammassinnittarnermut atanera paatsiveerunnarsinnaammat. APNN isumaliutigilluareerlugu aalajangerpoq aalajangersagaq pineqartoq peerniarlugu.

Politiit naggataagut siunnersuutigaat § 41-mi innersuussutit naqqissorneqassasut, tamatumalu kingorna taakku ilanngunneqarput.

APNN politiit akissuteqaataat aallaavigalugu siunnersuutip oqaasertaanik allannguissamut tunngavissaqanngilaq.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatigineqartut

Kapitali 1

Oqartussaasut

§ 1

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq Naalakkersuisut tassaasut oqartussat peqqusinernik inerteqqutinillu tunniussuisussat, inatsimmi aalajangersakkat malinneqarnissaannik qulakkeerisussat. Aammattaaq Naalakkersuisut inatsit una naapertorlugu aalajangersakkat malillugit peqqussuteqarsinnaapput inerteqquteqarsinnaallutillu.

Imm. 2-mut

Aalajangerakkap Naalakkersuisut pisinnaatippai pingaartumik nakkutilliisussaataaernerup kommunalbestyrelsinut tunniussinnaanissaanut. Nakkutilliinissamik pisinnaatitaaffiup kommunalbestyrelsimut tunniunnissaa pisut ilaanni naleqquttuusinnaavoq, taakkumi najukkami ilisimasaqarsinnaammata inatsimmi aalajangersakkanik malinneqarnissaannut qulakkeernittussanik.

§ 2.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarnek qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 18, 30. oktober 1998-imeersumit ingerlateqqitaavoq. Oqartussaasut attuumassuteqartut pisinnaatitaaffii aalajangiunniarlugit kiisalu eqqartuussiviit aqqutigeqqaarnagit nakkutilliisoqarsinnaaqqullugu aalajangersagaq ilanngunneqarpoq. Taamaattoq ersarissarneqassaaq aalajangersagaq taamaallaat atuutsinneqarsinnaammata uumasooq immikkut navianartorsiortutut nalilerneqarpat, assersuutigalugu ajoqusissappat imaluunniit nakkutilliinerup siunertaa tamaanngaannartinneqartutut nalilerneqarpat. Nakkutilliisup nakkutilliinermini qulakkiissavaa tunngaviusumik inatsimmi § 72, inigisaq ajortumiitsaaliugassaalluinnassasoq pillugu immikkoortortap malinneqarnissaa. Tassa imaappoq, inatsimmik uuminnga eqquutsitsiniarnermi aalajangiiniarnermut atungassanik paasissutissanik pissarsiniarnerup qulakkeernissaa pinngippat nakkutilliisoq eqqartuussisut aalajangiineratigut peqqaarani inuttut pigisanut isersinnaanngitsoq. Aalajangersakkap aamma naqissuserpaa nakkutilliisoq uumasup piginnittuanut kinaassutsiminik uppersaassasoq, nakkutilliisup pigisanut, ininut il.il. eqqartuussivimmit akuersissuteqqaqqaarani isinnginnermini.

Tamanna pisariaqartinneqarpat politiit nakkutilliisunut ikiuussinnaapput. Politiit ikiuussinnaatitaapput, nakkutilliisoq nakkutilliiniarnerminut atatillugu sulisinnaangippat, assersuutigalugu nakkutilliisoq uumasunit piginnittumit iseqquneqangippat, imaluunniit piginnittoq nakkutilliisumut qunusaarippat.

Kapitali 2

Qimmit qimuttut, qimmit qitsuillu pigisat

§ 3

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq taanna nutaajuvoq qulakkiissallugulu qimmit qitsuillu inatsisip uuma atuutilernerata kingorna nunatsinnut eqqunneqartut tamarmik ajornannginnerusumik suussusersisinnaanissaat, ilaatigullu malittarineqarsinnaanissaa assersuutigalugu tunniunneqarnerannut atatillugu. Kinguaassiorsinnaajunnaarnissaannut piunasaqaateqarnikkut qulakkeerneqassaaq qitsuit qimmillu amerliartornerat nakkutigineqarsinnaalernissaat kiisalu amerlassusaat nakkutigineqarsinnaalerluni.

Imm. 2-mut

Nunatsinni uumasut nakorsaak amigaataapput Kalaallit Nunaannilumi sumiiffippassuarni toqqaannartumik ajornanngitsumilluunniit uumasut nakorsaannut periarfissaqartoqangilaq. Taamaammat akoorutissanik atuilluni kinguaassiorsinnaajunnaarsitsisarnissaq atornerqartariaqarpoq inatsisikkut siunertarineqartutulli kinguaassiorititsisinnaajunnaarsitsineq ingerlaannarsinnaassappat, piginnittoq najugaqartariaqarpoq uumasut nakorsaannik ajornanngitsumik nersummik misissuisinnaaffilimmi taamatullu nakorsaatik pisariaqartinneqartut aqutaralugit kinguaassiorititsisinnaajunnaarsitsineq pisoqalisoorluni atorsinnaajunnaaqunagu.

Imm. 3-mut

Naalakkersuisut nalunaarusiornikkut qitsuit qimmillu eqqussuunneqartut pillugit piunasaqaatinik aalajangersaasinnaapput.

§ 4

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq taanna nutaajuvoq qimmillu tamarmik sapaatik akunnerinik 8-nik utoqqaassuseqalinnginneranni imaluunniit kingusinnerpaamik perlerornermut akiuussutissaannik siullermik kapitinneranni kommunimut nalunaarsornissaannik qulakkeerrinnittussaalluni, taamaalilluni kommunit iluminni qassinik qimmeqarnersoq

takusinnaaniassammassuk, aamma kommunit taamaalillutik perlerornermut akiuussutissiinissamut ajornaannerusumik pilersaarusiorsinnaaniassaasit siunertaavoq.

Imm. 2-mut

Taamatuttaa q inatsisitigut pisussaaffiulissaaq qimmit piginnittumut attaveqarnermi paasissutissartalimmik allagartamik nassataqartalernissaasit imaluunniit piginnittumut attaveqarnermi paasissutissat qungasequtaanni allakkanik nunguteruminaatsunik allasimasalernissaasit. Tamanna inatsisitigut peqqussutaalissaaq Kalaallit Nunaanni sumiiffinni assigiinngitsuni qimmit tavaannartut ajornartorsiutaasarmata, aamma kommunit nukippasuit atortarmatigit uumasup piginnittuanik paasiniaanermi tassungalu piginnittumut utertitsiniaanermi. Tamatumaa inatsisitigut peqqussutaalerneratigit, tassa qimmeq ujamilerlugu piginnittup aqqanik paasissutissartalimmik, naatsorsuutigineqarpoq uumasup piginnittua kommunit ajornannginnerusumik nanisinnaalissagaasit. Aamma allat pigisaannik imaluunniit uumasunut allanut inunnilluunniit qimmimi pitunneqanngitsup qimaasulluunniit ajoqusiineranut piginnittoq ajornannginnerusumik akisussaatinneqartalissaaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq taanna nutaajuvoq imm. 1-imilu piumasagaasit nutaat ersarissarlugit. Inatsisitigut piumasagaataalissaaq qimminik piginnittup isumagissagaq qimmit qungasequtsernissaasit, tassani ilisarnaateqassalluni piginnittumut attavissamik paasissutissanik takutitsisumik. Aammattaaq qimmilivimmi allagartaqassaaq, tassani ersarissumik allaqqassalluni kia qimmit sorliit piginerai. Kina piginnittuunersoq nalornissutigineqanngisaannassaaq. Tassa qimmit inuttaasit qaqugukkulluunniit kinaassusersineqarsinnaassaaq.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkap siunertaa tassaavoq kommunip qimmeq piginnittuanut akiligassanngorlugu nalunaarsortinnissaata qulakkeernissaa, qimmip piginnittuata qimmeq nalunaarsorsimanngippagu. Aalajangersagaq atorlugu qulakkeerniarneqarpoq qimminit piginnittoq qimmiminik nalunaarsuisimanngippat kommunit nalunaarsuinissaannik periarfissaqarnissaasit, taamaalilluni kommunit qimmit pillugit nalunaarsuivimmik nutartikkamik peqartuaannaqqullugit. Aningaasartuutilli akileqquneqalerpata qimuttunik qimmilimmut tamanna aningaasartuutaasorujussuusammaasit isiginiarneqassaaq, taamaammallu inassutigineqarluni qimuttunik qimmit qimmiminnut ataasiaannarlutik akiliisarnissaasit.

§ 5

Imm. 1-2-mut

Aalajangersagaq taanna nutaajuvoq qitsuillu tamarmik sapaasit akunnerinik 12-nik utoqqaassuseqalinnginneranni kommunimut nalunaarsornissaannik qulakkeerinnittussaalluni,

taamaalilluni kommunit iluminni qassinik qitsoqarnersoq takusinnaaniassammassuk, aamma kommunit taamaalillutik perlerornermut akiuussutissiinissamut ajornaannerusumik pilersaarusiorsinnaaniassaasit siunertaavoq. Aammattaaq qitsuit qungasequtserniissaat inatsisitigut piunasaqaataalissaaq, tassani ilisarnaateqassalluni piginnittup aqqanik najugaanillu allaqqassalluni. Tamanna inatsisitigut piunasaqaataalissaaq Kalaallit Nunaata ilaani qitsuit nujuartat ajornartorsiutaammata, kommunillu nukippassuit atortarlugit inuttaanik ujarlernerminni, amerlasuutigullu kinguneqartanngilaq, tassami pigineqartannginnamik. Qitsuit piginnittuata aqqanik ilalimmik allagartalmik ujameqartarnissaannik inatsisitigut piunasaqaataalerpat naatsorsuutigineqarpoq piginnittumik kommunit ujarlertarnerat ajornaannerulissasoq, kiisalu qitsuit nujuartaanngitsut nujuartanit immikkoortikkuminarnerulissasut.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami siunertarineqarpoq kommunip qitsuk piginnittuanut akiligassanngorlugu nalunaarsortinnissaata qulakkeernissaa, qitsuup piginnittuata qitsuk nalunaarsorsimannigippagu. Aalajangersagaq atorlugu qulakkeerniarneqarpoq qitsunnit piginnittoq qitsuutiminik nalunaarsuisimannigipat kommunit nalunaarsuinissaannik periarfissaqarnissaat, taamaalilluni kommunit qitsuit pillugit nalunaarsuivimmik nutartikkamik peqartuaannaqqullugit.

§ 6

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq qulakkeerinnittussaallunilu Naalackersuisut §§-ini 4-imi aamma 5-mi qimminik qitsunnillu nalunaarsuineq eqqartorneqartoq malillugu malittarisassiorsinnaanissaat, aamma uumasut allagartat ujamigisartagassaasa ilusilersornissaat ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Taama iliortoqarpoq, kommunini tamani assigiinnik malittariassiortoqarnissaa pisariaqalissagaluarpat, taamaaliornikkut uumasut inuttai kommunillu ajornaannerusumik taassuminnga nalunaarsuisinnaaniassammata, aamma kommunimiit allamat nuunnermut atatillugu. Naalackersuisut qimmit qitsuillu chip-inik ilisarnaasersornissaannik aalajangersakkakut pisinnaalissaaq, taamaaliornikkut uumasut piaartumik, ajornaatsumik pitsaasumillu kia piginerai paasineqarsinnaalersillugu. Taakku saniatigut aalajangersagaq atorlugu nalunaarsuortoqarsinnaalissaaq qimmit qitsuillu nalunaarsornerannut akiliutigisartagassanut, qimmit qitsuillu allagartalernissaannut kiisalu qimminut qitsunnullu chip-ilersuinermi akiliutaasussanik malittarisassanik aalajangersaanermi malitassanik. Akileeqqusisinnaanikkut qulakkeerneqassaaq kommunit qulaani sulianut atatillugu aningaasartuuserneqannginnissaat, kisiannili aningaasartuutiviusunik kiisalu uumasup inuttaanut aningaasartuutaasunik uppersarneqarsinnaasunik akileeqqusisinnaanissaat periarfissaassalluni.

§ 7

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq tassuunulu qulakkeerniarneqarluni atorfirmut atatillugu qimmerisanik qimmillu innarluutillit ikiortaat eqquteqqinneqarsinnaanissaannut qinnuteqaateqartoqarneratigut Naalakkersuisut Uumasunut nakorsaqaarnikkut inuussutissalerinermilu oqartussat akuersinnaagaat, naak nalinginnaasumik qimmeqarnermut piunasaqaatinik naammassinnissimangikkaluit. Uumasut peqqissuunissaannut tunngatillugu piunasaqaatinut tunngatillugu Inuussutissalerinermut Aqutsisoqarfik piginnaatitaalluni oqartussavoq, nersutit nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik zoonotisk agensimilluunniit tunillaasinnaaneq pineqanngippat. Pingaartumik Politiinit Akileraartarnermillu Aqutsisoqarfimmit saaffiginnittoqartarsimavoq, tassani kinguaassiorsinnaajunnaartittarnerat pillugu piunasaqaammik atortinneqannginnissaanik periarfissamik ujartuisoqartarmat, tassami qimmit malussaataat pilatsereernerup kingorna ajornerulertarmata. Taamaattoq suliani ataasiakkaani pisariaqassaaq nalilersussallugu qimminut taakkununga immikkuullarissunut akuersissuteqartoqassanersoq.

Imm. 2-mut

Qulaanut ilanngullugu qimmit sulinermut atatillugu imaluunniit ikiuutitut pigineqartut qaqugukkut akuersissuteqarfigineqartassanersut pillugit piunasaqaatinik Naalakkersuisut aalajangiissapput. Matumani aamma ilanngullugu qimmit kinguaassiorsinnaajunnaarseqqaarnagit eqqunneqarsinnaanersut.

§ 8

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 18, 30. oktober 1998-imeersumit ingerlateqqitaasumi naqissuserneqarpoq qimmeqaqqusaanngitsoq qitsuuteqaqqusaanngitsorlu, inunnut uumasunullu allanut avatangiisiniittunut nappaatinik tunillaassuisoqarsinnaanera aarlerinaateqarpat. Qimminut qimuttunut tamanna atuuppoq, pingaartumik sukkanniuttoqarneranut atatillugu, tassanimi qimmit peqataasut peqqissusaannut taamaammat sakkortunermik piunasaqaateqarfiusarmat.

Imm. 2-mut

Sumiiffiit qimminut avatangiisilluunniit eqqarsaatigalugit qimmeqarfiusussatut naleqqutinngitsuni ajornartuniluunniit allaffissornikkut aalajangersaavigineqarnissaanut Naalakkersuisut periarfissinneqarnissaata qularnaarneqarnissaa aalajangersakkakkut siunertarineqarpoq. Assersuutigalugu tassaasinnaapput atuarfiit meeqqeriviillu eqqaanni qimmiliviit, sanaartorfinni qimmit paarsisut imaluunniit mittarfinni eqqaanilu qimmiliviit.

Matumani nalilersorneqartariaqarpoq inuinnaat uumasuutaasa amerlassusissaannik killiliisoqartariaqarnerseq, tassani peqqissutsikkut aarlerinaatit eqqarsaatigalugit.

§ 9

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 18, 30. oktober 1998-imeersumit annerusutigut ingerlateqqinneqarpoq.

Aalajangersakkakut ugguuna inatsisitigut piumasaqaataalissaaq qimmit qimuttut sisamanik qaammateqaleraangamik pituttaasarnissaat, maannakkut inatsit qaammatit 6-it angugaangamik pituttaasarnerat atorunnaarluni. Qimmit pitussimanatik angalaaginnartut innuttaasut isumannaatsuunissaannut ulorianartorsiortitsipput, aammalu eqqiluisaarnissaaq eqqarsaatigalugu kissaatigineqaratik. Uumasut atugarissaarnissaata innuttaasullu isumannaatsuunissata akornanni oqimaalutaanerup malitsigisaanik aalajangersagaq allangortinneqarpoq. Taamatuttaaq qimmit qimuttut piaraat erniunerminniit sisamanik qaammateqalernissamik tungaanut ungaluukkani piginnittulluunniit illuani mattusimaneqartassapput qimmiaqqat atugarissaarnissaat pinerullugu kiisalu innuttaasut mingutsitsinermut illersorniarlugit aamma illoqarfinni nunaqarfinnilu qimmiaqqat pitussaangitsut pissutaallutik ajoqusiisoqartaqqunagu.

Qimmit qaammatinik sisamanik utoqqaassuseqaleraangamik pituttaasarnissaannut piumasaqaat arnavissanut piaralinnut aamma atuuppoq, naak siornatigut arnavissat nuliusut pituttaannginnissaat inerteqqutaanngikkaluartoq. Taamaattorli qimmit nuliusut pitutaanngitsut eqqaminniittunut navianartorsiortitsisarput, qimmimmi taakku soorunami piaqqaminnik takornartanut illersuiniartarmata, qassiinillu takussutissaqarpoq qimmit arnavissat pitutaanngitsut kiisillutik annertuumik ajoqusiinerannik. Taamaammat pissusissamisuusaaq piumasaqaatigissallugu qimminik piginnittut piaqqiortitsiniartullu qimmit arnavissat piaqqallu paarilluarnissaanik piumasaqaateqarfigissallugit. Matumani ungaluukkat iluanniitissappagit pitussimassallugilluunniit, taamaalilluni qimmiaqqat arnami eqqaaniinniassammata avatangiisinullu ajoqusiinatik. Taamaaliornikkut aamma nappaatit tuniluuttut qumallu tuniluuttut pillugit aarlerinaat millisinneqassaaq, qimmiaqqat qimmit akornanni nalinginnaq angalaannangippata.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq taanna nutaajuvoq, taamaattoq danskit qimmit pillugit inatsisaannut illoqarfinni angalanerni pituutaqartinneqartarnerannut piumasaqaammut naapertuulluni, taamaaliornermi inuttaannit qimaannginniassammata imaluunniit imminnut allanulluunniit ajoqusiinnginniassammata.

Imm. 3-mut

Taassuma aalajangersakkap ilaa Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 18, 30. oktober 1998-imeersumit § 9, imm. 2-mit

ingerlateqqitaalluni. Aalajangersagaq imm. 2-mi nutaami qimminut naalackersukkanut savallu qimmiinut atuutinngilaq, taamaattoqaraluarpammi sulisinnaanaviannngillat, aamma aallaaniarnermut allanullu illoqarfiup sanaartorfiusimasup avataani qimminik atuinissaq periarfissinneqarpoq.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq taanna nutaajuvoq. Aalajangersakkakut inuit qimmiminnik tamakkiisumik naalatsisisinnaasut pituutaqartinnagu aneerussisinnaatitaapput. Oqaariartaatsip "tamakkiisumik naalatsisisinnaasup" kingunerissavaa qimmip naalackersorneqarsinnaanera. Qimmeq pisuttuarneq tamakkerlugu aneerussisiminut qanittuaraajuaannassaaq inunnullu uumasunulluunniit allanut upannittassanani.

Imm. 5-imut

Aalajangersagaq taanna nutaajuvoq, ilitersuussutaalluni qimmit nigarneqartut qanoq kommuninit inuttassarsiuunneqartarnissaannut tunngasumik. Aalajangersagaq taanna qimuttoqarfinni qimuttoqarfiunngitsunilu atuuppoq.

Imm. 6-imut

Kommunit Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfimmut paasissutissiisutigaa qimmit nigarsiniartarnerat inuttassarsiuunnerallu pillugu ajornartorsiut alliaruinnartoq. Tamanna tunuliaqutaralugu nalilersorneqassaaq inuttassarsiuussinermi, uumasumik tigummininnermut atatillugu piffissaq kiisalu tassunga atatillugu aningaasartuutaasut piginnittumut akileeqqusisinnaanermut malittarisassiortoqassanersoq pisariaqarnersoq. Aalajangersakkakut kommunit periarfissinneqassapput uumasumik tunisisinnaanissaminnut, kommunip aningaasartuutai, soorlu tigumminerani, nerisittarnerani, inuttassarsiuunnerani il.il. tunngasuni aningaasartuutit inuttaata akilinngippagit. Taamaasilluni kommunit toqutsiinnarnissaraluannut taarsiullugu uumasumik tunisisinnaalissapput. Kommunit taamaalillutik qimminik nigarsiniarnermi inuttassarsiuussinerminnilu aningaasartuutitik tamakkerlugit ilaannilluunniit matussusiinnaalissapput. Taamaaliornikkut aamma periarfissaalissaaq qimmit peqqissut toquinnarneqaratik allamut nuullutik nutaamik inuttartaarnissaat.

Imm. 7-imut

Imm. 4 naapertorlugu tunisinermi sinneqartooruteqarpat qimmip piginnittuanut tunniunneqassapput, piginnittoq inuttassarsiuussinermi qaammatit pingasut iluanni nalunaarsimappat. Piginnittoq piffissaliussap iluani nalunaanngippat sinneqartoorutit nunatta karsianut nakkassapput.

Imm. 8-mut

Periarfissiisoqassaaq qimminik qimuttunik, qimminik qitsunnillu angalaannartunik tigooraanermut kommunit piginnittunut akileeqqusisalernissaannut, tassa piginnittoq

ilisimaneqarpat nersutaammilu tigusissaanut nammineerluni sulissutiginnissimangippat. Akileeqqusisoqarsinnaavoq taamaallaat tigusiniarnermi aningaasartuutiviusunik taamatullu kingornatigut aaneqarnissaata tungaanut paaqqutarinninnermut. Taamatuttaaq piginnittoq naleqquttumik ilisimatinneqaqqaassaaq akiligassat akileqquneqalersinnagit.

Imm. 9-mut

Aalajangersakkap ilaa Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 18, 30. oktober 1998-imeersumi § 9, imm. 3-meersuuvoq. Aalajangersakkakut erseqqissarneqarpoq oqartussaasut taarsiissuteqarnissamut akisussaaffiligaanatik qimminik qimuttunik qimminillu nalinginnarnik pitussimangitsunik sumiiffimmi malittarisassaqaqtitsinikkut aqutsisinnaatitaanerat. Kommunit qimminik toqutsinermut atatillugu aningaasartuutitik piginnittumut aamma akileqqusinnaavaat. Qimmit piviusumik navianartorsiortitsippata aattaat kommuninit toqunneqarsinnaapput. Qimmit navianartorsiortitsinngippata tigoriarlugit imm. 4 naapertorlugu inuttassarsiuunneqassapput. Navianartorsiortitsinermik oqarneq ima paasineqassaaq, tassa qimmit qunusaaralutik inunnut uumasunulluunniit allanut kiisinerminni nappaatinilluunniit tuniluussinnaasunik navianartorsiortitsissallutik. Qimmit imm. 3 aamma 4 naapertorlugu unioqqutitsinerunngitsumik pitussimangitsut toqunneqassanngillat, aatsaat piviusumik navianartorsiortitsippata.

§ 10

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 18, 30. oktober 1998-imeersumi § 10, imm. 1-imit ingerlatitseqqinneruvoq. Aalajangersakkami tassani anguniagaavoq qimmit qimuttut qimmillu nalinginnaasut kiisortut piginissaannik inerteqqaatinnissaat. Kalaallit qimmiat qimuttoq ileqqoralugu naggueqatigiittut kamajasuujuunngilaq kiisortuunaniluunniit.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami naqissuserneqarpoq qimmit inunnut uumasunulluunniit allanut saassussillutik kiisunikut kommuninit ikiortigalugit toqunneqassasut, qimminillu taakkuninnga toqutsineq piginnittumut taarsiinertaqaanngitsumik pissasoq. Tassa imaappoq, qimmeq pitussimalluni pituussaaqqalluniluunniit timmissamik kikkaasumilluunniit soorlu terissamik pisaqaruni toqunneqassanngilaq, taamatut qimmit pissuseqarnerat pissusissamisoortutut isigisaammat. Sarliap nalinginnaasumik pissuseraa sarliat allat piaraanik kikkaasarnera, aamma toquttarneri. Qimmeq arnaviaq allap arnavissap piaraanik uiartuisimappat, politiit uumasut nakorsaat isumasioqatigeriarlugu qimmip pissusaa pissusissamisoornersoq sorraatsuunersorluunniit taamalu toqunneqassanersoq isummerfigissavaat. Politiit qimmii saassussinermi inunnik uumasunulluunniit allanik kiiserujussuartut ilaatinneqassanngillat pisoq sulinerup nalaani pisimappat. Politiit qimmiat sulinerup avataani inunnut

uumasunulluunniit kiiserujussuarluni saassussippat § 10, imm. 2-mi ilaassaaq. Kommuni qimmeq toqussavaa piginnittumullu tamanna akiligassanngorlugu. Qimmeq toqunneqarpat uumasut illersornissaanut inatsisartut inatsisaanni § 13 aamma § 25 malineqassapput, taamaalilluni qulakkeerneqassaaq uumasup sukkasuumik anniartinnagulu toqunneqarnissaa.

Kiiserujussuortoqarnersoq pisumiit pisumut nalilersortuaannarneqassaaq. Kommuni nakorsaq imaluunniit uumasut nakorsaat isumasioreerlugu naliliissaaq. Kiiserujussuarnertut paasineqassapput:

- ikit arlallit itisuut ammalortut, ammip ataanut itisuumik annguttut imaluunniit nukinnut annguttut; erseqqissumik takuneqarsinnaassaaq arlaleriarluni kiisisoqarsimasooq taamaaliortoqarsimallunilu sakkortuuliornikkut, imaluunniit
- siissineq (kilerneq itisooq) ammip ataani / nukinni (tassa taamaallaat amerimi), imaluunniit
- kiisinikkut ajoqusiinerit, neqimik annaasaqarnermik kinguneqartut (qimmit siutaanni annikitsuinnarmik ajoqusiinerit pinnagit), imaluunniit
- kiisinikkut ajoqusiinerit, toqumik kinguneqartut, taamatuttaaq pissutsit tassa qimmip qimmimik allamik issuttuussilluni toqutsinera, kiisineq taannaannaalluni ajoqusiinermut pissutaanngikkaluartoq immikkoortuni siuliini pingasuni allaaserineqartut.

Ajoquserneq ima paasineqassaaq soorlu kilerneq imaluunniit siissornerit mersortariaqartut. Inuit ajoquserneqaraangamik nalinginnaavoq nakorsamit ikiorneqartarnissaat imaluunniit sivisunerusumik napparsimallutik uninngasariaqartarput imaluunniit sulisinnaajunnaarlutik, qimmillu ajoqusikkat uumasut nakorsaannit passunneqartariaqartarlutik. Qimmeq saassutsittoq ajoquserneri peqqutaallutik toqunneqartariaqalerpat, imaluunniit qimmeq saassutsinnermini toqutaappat, kiiserujussuarnermik tamanna aamma isigineqassaaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkap nutaartaraa qimminik paatitsinermut inerteqqut. Kalaallit Nunaanni qimminik paatitsineq qanoq annertutiginersooq ilisimaneqanngilaq, naatsorsuutigineqarlunilu pineq ajungajattutut. Inerteqqut qimminut paatittakkanut nukittuunullu inerteqqummut ataneqarpoq, kiisalu nunani allani ileqquulersimasooq, tassa qimminik taakkunannga piginniinnarani, kisianni aamma qimminik paatitsinernut atorneqarnerinut tunngalluni. Aalajangersagaq taamaammat siunissami pingaaruteqarsinnaavoq.

Imm. 4-mut

Qimminut tunngasunik suliaqarsinnaatitaanerup pineqaatissiinikkut killeqanngitsumik imaluunniit piffissamik killilikkamik arsaarinnissutigineqarsinnaanera aalajangersakkami pisuni sisamani aalajangiivoq. Arsaarinnissuteqarnermi isummerfigineqassaaq tamanna killeqanngitsumik imaluunniit piffissamik killilikkamik pissanersoq. Tassani nalilersuinermi

isiginiarneqassaaq unioqquitsinermi pissutsit qanoq issimanersut. Piginnittoq imaluunniit paarinnittoq ass. uumasunut allanut inunnulluunniit saassussiniarluni siorasaarisimappat, siorasaarutaalu piviusumik imaqarani. Kommuniq oqartussaasutut pissutsinut naapertuussuseq isiginiartussaavaa. "Tamakkunannga suliaqarsinnaanermut" oqaatsip atorpeqarnerani pineqarpoq inuk pineqartoq qimminik peqaqqusaanani, piaqqiortitseqqusaanani, tigumminneqqusaanani imaluunniit paarseqqusaanani. Tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit arsaarinninneq piginnittuinnarmut tussinnaanngilaq, aammali qimmimut paarinnittumut tunngassalluni aalajangersakkamilu tassani unioqquitsilluni siunertanut aamma qimmeq atorpeqarsimappat.

§ 11

Imm. 1-imut.

Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarnek qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 18, 30. oktober 1998-imeersumi § 11, imm. 1 aalajangersagaq ingerlateqqinneqarpoq. Aalajangersagaq qimminut qimuttunut, qimminut qitsunnullu atatillugu akisussaassutsit assigiimmik paasineqarsinnaanngorlugu erseqqissarneqarneratut isigineqassaaq. Piginnittoq toqqaannangitsumik akisussaaffilerneqarpoq, tassa piginnittoq qimmimi qimuttup qimmimi qitsuutimiluunniit piaarinngikkaluarluni mianersuaalliunngikkaluarluniluunniit ajoqusigaanut tamanut taarsiisussatut akisussaasuvoq. Taamaattoq erseqqissarneqassaaq ajoqusertoq ajoqusernerminut annerusumik minnerusumilluunniit nammineerluni pisooqataasimaguni taarsiineq annikillisinneqarsinnaammat pisullu ilaanni atortussaajunnaarsinnaalluni.

Imm. 2-mut

Ajoqusertoq ajoqusernerminut pisooqataasimaguni, soorlu qimmeq puussaarsimaguniuk imaluunniit kamassaarsimaguniuk piginnittorluunniit siorasaarsimaguniuk saassussimaguniulluunniit taarsiisussaataaneq tamakkerluni imaluunniit annikillisinneqarluni atorunnaarsinneqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Imm. 1-imi akisussaasuunerup tunngaviata pissusissamisoortumik malitsigissavaa qimminik piginnittut inatsisitigut pisussaaffiliisumik akisussaasuunermut sillimmasiinissamut piunasaqarnissap eqqunnissaa. Aalajangersagaq qimminut qimuttunut, qimminut qitsunnullu tunngatillugu akisussaasumut sillimmasiinissamut malittarisassiornissami sinaakkusiornissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsivoq.

§ 12

Imm. 1-imut

Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarnek qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 18, 30. oktober 1998-imeersumi § 12, imm. 1-imi aalajangersagaq ingerlateqqinneqarpoq.

Innuttaasut avatangiisillu qimminit ulorianartunit aqutsineq aqutigalugu illersuinissaminnut Naalackersuisut periarfissaqaqqullugit aalajangersagaq ilanngunneqarpoq. Qimmit issittumi uumasinnaanngitsutut naatsorsuunneqartariaqartut, soorlu kiinamiut qimmii meqqaqanngitsut qimmilluunniit pilattaanerinnakkut piaqqisinnaasut taamaammallu nunatta pissusia pissutigalugu ernisussiorasuarneqarsinnaanngitsut, aqutsinikkut inerteqqutigineqarnissaannut aalajangersagaq taanna aamma atorneqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkap malitsigaa imm. 1-imi inerteqqutip sumiiffiit erseqqinnerusumik nassuiarneqartunut Naalackersuisut killiliisinnaammata. Tassa imaappoq, imm. 1-imi naapertuuttumik inerteqqut naapertorlugu sumiiffinnut erseqqinnerusumik nassuiarneqartunut taamaallaat atuuttussatut killiliisoqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaanni nr. 23, 22. november 2011-meersoq (Qimmit paatinneqartartut nukittuullu eqquteqqusaajunnaarnerat) matumani ingerlateqqinneqarpoq. Inerteqqut qimminut allattorneqarsimasunut taamaallaat atuuppoq. Qimminik taamaattunik tigummiaqarneq, eqqussineq piaqqiortitsinerluunniit inerteqqutaavoq. Tigummiaqarnissamik inerteqquteqarnerup malitsigaattaaq inuinnaat, matumani aamma takornariat, Kalaallit Nunaannut assersuutigalugu sulinngiffeqarlutik angalanerminni qimminik taakkunanga nassaqqusaanngimmata.

Imm. 4-mut

Imm. 3-mi qimmit ilaannut racenut inerteqqut aamma qimminit taaneqartunit akuukkanut atuuppoq. Aamma qimminit inerteqqutaasunit akusat pigineqarnerat, eqqunneqarnissaat piaqqiortinneqarnissaalluunniit inerteqqutaavoq. Qimminut akusanik peqarnissamut inerteqqutip aamma inuinnaat, matumani takornariat, assersuutigalugu Kalaallit Nunaannut sulinngiffeqarlutik angalasunut qimminik taaneqartunut inerteqqutaasunit akusanik nassarnissaannik inerteqqummik ilaqarpoq.

Qimminik paannittartunik nukittuunillu akusat ima paasineqassaaq qimmip pineqartup arnaviaa angutiviaaluunniit imaluunniit taakku arnaviaat angutiviaaalluunniit taakkuluunniit siulii tassaassasoq qimmeq paannittartoq nukittoorlu.

Taamaattoq eqqaaneqassaaq qimmip gen-ii naapertorlugit aalajangiisoqarsinnaanngimmat qimmip saqqummertarnera eqqarsaatigalugu qanoq pissuseqartarnerasoq, tassa qimmimit paannittartumit nukittuumilluunniit qimmip gen-ii qanoq annertutigisut kingornussimaneraat apeqqutaalluni qimmip qimmitut nukittuutut paannittartutullu pissuseqalernissaanik aalajangiisoqarsinnaanngimmat. Taamaammata pisuni immikkuullarissuni, qimmeq pineqartoq

kissaatigineqanngitsumik pissuseqarpat, politiit akulerussinnaapput, qimmip paannittartup nukittuulluunniit eqqarlii eqqarsaatigalugit siuliinut tunngagaluarpataluunniit.

Imm. 5-imut

Imm. 3-mi inerteqqut qimmini pineqartunit akusat Kalaallit Nunaannut inuussutissarsiutigalugu eqqussinissamut aamma atuuppoq.

§ 13

Imm. 1-imut

Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarnej qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaanni nr. 23, 22. november 2011-meersoq (Qimmit paatinneqartartut nukittuullu eqquteqqusaajunnaarnerat) matumani ingerlateqqinneqarpoq. Aalajangersagaq § 10, imm. 2-mi qimminik kiisortunik toqutsisarnermut malittarisassanut ilaliussaavoq. Qimmit inerteqqutaasuniittut taakkunanngalu akusat § 12, imm. 3 unioqqutillugit pigineqartut, eqqunneqartut piaqqiortinneqartulluunniit politiinit isumagineqartumik Naalakkersuisut peqqusinerisigut toqunneqassapput piginnittumut taarsiinertaqanngitsumik, kiisunngikkaluarpataluunniit. Piginnittup toqutsinermi aningaasartuutit akilissavai. Qimmeq toqunneqarpat uumasut illersornissaanut inatsimmi § 25 malinneqassaaq, taamaalilluni qulakkeerneqassaaq uumasup sukkasuumik anniartinnagulu toqunneqarnissaa.

Imm. 2-mut

Nalornisoqartillugu Naalakkersuisut piginnittumut piumasaqarsinnaapput qimmip suussusaanik uppersarsaqqullugu. Tassa qimmeq inerteqqutinut ilaanngitsoq qimmimik piginnittup uppersarsassavaa. Tassa uppersarsaasussaanerup akerlia tassani pineqarpoq. Uppersarsaasussaataanerup ilagaa qimmeq, inerteqqutaasunut taakkunanngaluunniit akusaanera nalornissutigineqarpat, Naalakkersuisut piumasarisinnaavaat qimmip suuneranik piginnittumut paarinnittumulluunniit uppersarsassagaa. Tassa piginnittup imaluunniit tigumminnittup uppersarsassavaa qimmeq inerteqqutinut ilaanngitsoq.

Qimmip suunera piginnittumit piaartumik uppersarsarneqassaaq. Piaartumik oqarnermi pineqarpoq uppersarsaammik apeqqutilliisoqarpat taassuma kinguinngua, imaluunniit Naalakkersuisut uppersarsaammik piumanerini ullormi tassani takutitsisoqarnissaanik tamanna isumaqarluni. Qimmimik piginnittoq qimmip suuneranik uppersarsaammik nalinginnaasumik nassartussaannilaq.

Naalakkersuisut siullertut - assersuutigalugu qimmip isikkua imaluunniit inuttaanit inunnilluunniit allanit paasisutissat tunngavigalugit - naammattumik tunngaveqartariaqarput qimmeq inerteqqutaasunut ilaasoq pasissagunikku, aatsaallu taamaalisoqareerpat piginnittoq

piumaffigineqarsinnaavoq qimmeq inerteqqutinut ilaannginnera pillugu uppersaatinik pisariaqartinneqartunik piumaffigissallugu.

Naalackersuisut qimmip inuttaanut piumasaqarsinnaanngillat uppersaammik takujumallutik, tamanna pissutissaqanngippat, assersuutigalugu qimmeq inerteqqutaasunut qanorluunniit assingunngippat.

Qimmimik piginnittoq ass. siuaasanik nalunaarsuiffimmik qimmimut tunngasumik saqqummiussisinnaavoq, imaluunniit piginnittoq inunnit uppersaasunit qimmip aallaavianik saqqummiussisinnaavoq, soorlu qimmit ineqarfiannit piginnittunit.

Ullumikkut DNA atorlugu misiligutinik imaluunniit uumasut nakorsaannit qimmip suunera imaaliallaanaq paasineqarsinnaanngilaq. Taamaammat assersuutigalugu siuaasat allattorsimaffiannik peqarnissamik qularnaarisariaqarpoq, qimminut inerteqqutinut ilaasunut assingusumik qimmeqaraanni.

Qimmimik pisigaanni isikkuatigut qimminut inerteqqutaasunut assingusumik, inassutaavoq qimmip suuneranik uppersaammik peqarnissaq immikkut eqqumaffiginiarneqassasoq.

Qimmit tulliuuttuni taaneqartut qimminut inerteqqutaasunut isikkumikkut assingupput, taakkunangalu qimminik pissarsinermi qimmip suuneranut uppersaammik pinissap qulakkeernissaa eqqumaffigineqartariaqarluni (allattorsimaffik tamakkiisuunngilaq):

Polski owczarek podhalanski

Cao fila de sao miguel

Dogue de bordeaux

Bullmastiff

Mastiff

Mastino napoletano

Cane corsa italiano

Staffordshire bullterrier

Dogo canario

Anatoliamiut savat qimmiat

Iberiamiut doggeat

Naalackersuisut, najukkamiluunniit oqartussat Naalackersuisunit piginnaatinneqartut, namminneerlutik imaluunniit innuttaasunit saaffigineqarsimagunik inatsisit eqquutsinnissaat qulakkeertussaavaat. Inerteqqummik aaqqiineq tunngaveqarpoq nalornisoqarnerani, tassa qimmeq inerteqqutaasunut taakkunangaluunniit akusanut ilaanera nalornissutaappat, piginnittup uppersaassavaa qimmimik inerteqqutaasunut ilaasunik paarisagarani.

Imm. 3-mut aamma 4-mut

Uani pingaartinneqarpoq inerteqquteqartitsineq eqaatsumik atuutsinneqassasoq, taamaalilluni qimminik piginnittut malersugaannginniassammata. Tassunga atatillugu tunngaviusssaaq piginnittup qimmimi inerteqqutinut ilaannginneranik uppersaasussaanaera aatsaat eqqaaneqassamat, Naalakkersuisut assersuutigalugu qimmip isikkua tunngavigalugu imaluunniit qimmip inerteqqutaasunut ilaaneranut paasissutissanik naammattunik peqarunik.

Naalakkersuisut aalajangerunik, qimmeq arsaarinnissutigalugu isumannaatsumut inissinneqarallassasoq, assersuutigalugu qimminut inissiivinnut, tamanna inuttaata akilissavaa. Piffissaq akiliutissaq aallartissaq Naalakkersuisut, qimmip suuneranik uppersaatinik naammattunik peqannginneq pillugu qimmimik arsaarinninnerannit piginnittup Naalakkersuisunut naammattunik uppersaatinik saqqummiinissaata tungaanut.

Imm. 5-imut

Qimmip suuneranik uppersaammik piginnittup peqarnissaminik akisussaaffigaa. Pisut ilaanni piginnittup qimmimi suunera pillugu uppersaatinik imaaliallaanaq saqqummiussinnaasannilai. Naalakkersuisut taamaalillutik uppersaatinik saqqummiussiffiginissaminnut piffissamik killiliisinnaapput. Assersuutigalugu piginnittoq sulinnigiffeqarluni angalasinnaavoq, sulinerminut atatillugu angalalluni imaluunniit napparsimmavimmi katsorsartilluni uninngalluni. Naalakkersuisut piffissamik naammaginarunik killiliiniarnerminni isiginiartussaavaat. Assersuutigalugu paarinnittoq paasissutissanik peqaruni piginnittoq augustip aallaqqaataanit 15-ianut sulinnigiffeqarluni aallaqqasoq pillugu, taava piffissamik killiliineq 15. august tikitsinnagu naasinnaanngilaq, paarinnittoq uppersaatinik pisariaqartinneqartunit pissarsisinnaaguni aatsaat, assersuutigalugu piginnittup angerlarsimaffiani ujarlernikkut imaluunniit piginnittumut aallaqqanerani attavigalugu.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkap naqissuserpaa, tassalu qimmip sorliuneranik piginnittup Naalakkersuisut piffissaliusssaasa iluani uppersarsinnaanngikkuniuk qimmeq inerteqqutinut ilaasutut isigineqassaaq, taamaalillunilu piginnittumut akiligassanngorlugu toqunneqassalluni, § 13, imm. 1 malillugu. Qimmip inerteqqutaasunut ilaannginneranut uppersaammik piginnittup saqqummiussinissani akisussaaffigamiuk taamaalilluni uppersaasussaannermut tunngavoq. Uppersaasussaataitanerup ilagaa qimmeq, inerteqqutaasunut taakkunangaluunniit akusaanera nalornissutigineqarpat, Naalakkersuisut piumasarisinnaavaat qimmip suuneranik piginnittumut paarinnittumulluunniit uppersassagaa. Taamaalilluni qimmimik piginnittup tigumminittulluunniit uppersassavaa qimmeq inerteqqutinut ilaanngitsoq.

Inuit, 1. januar 2012 sioqqullugu qimmimik inerteqqutaasuni ilaasunut pitaarsimaguni imaluunniit taakkunanga akusamik, tigummiinnarsinnaavaa piumasaaqatit makku malinneqarpata:

Qimmeq aqqusinermiikkuni, pisuffinni, inuinnaat aqqutaanni, uninngavinni il.il. nalinginnaasumik inuit ingerlaarfianni, qimmeq pituutaqartuaannassaaq takinerpaamik 2 meterisut takitigisumik. Illoqarfinni nunaqarfinnilu aqqusernit, pisuffiit, uninngasarfiit il.il. asfalteqartariaqanngillat qimmeq tamanit tikinneqarsinnaasumiittutut taaneqassaguni. Qimmip takinerpaamik 2 meterinik pituutaqartuaannarnissaanut piunasaqaat aamma nunaannarmiinnermut atuuppoq, tassalu illoqarfiit nunaqarfiillu avataanni.

Qimmeq aamma, tamanit tikinneqarsinnaasumiikkuni, isumannaatsumik matoqqasumillu ersaruteqassaaq. Qimmeq tunniuteqqusaanngilaq, tassa tuneqqusaanngilaq imaluunniit tunniuteqqusaanngilaq il.il. Inuit qimminik inerteqqummi ilaasunik piginnittut sulinnigiffeqarlutik assigisaannilluunniit angalanerminni allanut paaritissinnaavaat, soorluttaaq aamma allanut aneertitsisinnaasut. Piffissaq killilik tassani pineqassaaq. Qimmeq ima sivisutigisumik paarineqassanngilaq, tunniussinertut isigineqarsinnaasumik. Assersuutigalugu nunami allamiinneq sulinnigiffeqarluni angalanermit nalinginnaasumit sivisuneruppat aallaavittut tunniussivinnertut issaaq, taannalu § 42, imm. 1-imik unioqqutitsinerussalluni. Naalackersuisut suliani ataasiakkaani nalilersortussaavaat tunniussivinneq pineqarnersoq imaluunniit taamaannginnersoq. Allat qimmimik paarsigunik inatsimmi piunasaqaatit taaneqartut malinneqartassapput.

Ersaquteqarnissaannut, pituutaqarnissaannut il.il. ikaarsaariarnermi piunasaqaatinut imaluunniit inerteqqummut sanioqqutitsinissamut inatsimmi periarfissaqanngilaq. Taamaalluni Naalackersuisut oqartussallu allat akuersissummit piginnittunut tunniussisinnaanngillat qimmimik inerteqqutinut ilaasumik ikaarsaariarnermi ilaannigitsunut peqarnissamut imaluunniit paarinninnissamut, imaluunniit ikaarsaariarnermi ilaasunik pituutaqartinnagit ersaruteqartinnagilluunniit aneerussinissamut, imaluunniit tunniussinissamut.

§ 14

Imm. 1-imut

Kommunip piginnittoq peqqusinnaavaa qimmeq mattusimaqqullugu, tamannaluunniit iluaqutaanngippat, imaluunniit mattusimaneqareerpat, qimmeq peeqqullugu. Qimmimik mattusseqqusineq ima paasineqassaaq, tassalu qimmeq illup iluaniitinneqassalluni taamaallaallu anisinneqarsinnaalluni inummik ilaqartillugu, imaluunniit inummik eqqaaniittumik nakkutigigitillugu, kiisalu qilulerpat miagguulerpalluunniit ingerlaannaq eqqunneqartassalluni.

Qimmimik mattusseqqusineq ima paasineqassaaq, tassalu qimmeq illup iluaniitinneqassalluni taamaallaallu anisinneqarsinnaalluni inummik ilaqartillugu, imaluunniit inummik eqqaaniittumik nakkutigigitillugu, kiisalu qilulerpat miagguulerpalluunniit ingerlaannaq eqqunneqartassalluni. Peeqqusinermit peqqusisoqarsinnaavoq pissutsinut naapertuuttumik isiginninniarlutik politiit paasippassuk taama iliornikkut ajornartorsiut

aaqqinneqarsinnaanngitsoq, kiisalu qimmip saniliusunut utikattumik qilunnermigut ataannartumilluunniit miaggoornermigut eqqissiviillortitsippat.

Ataannavissorsuarmik utikattumilluunniit miaggoortoqarpat tamanna isiginiarneqarsinnaavoq, imalu sakkortutigissalluni saniliusut eqqissisimaarnissaannik akornusersuisutut oqaatigineqarsinnaassalluni. Akornutit allatut oqaatigalugit annertussapput.

Imm. 2-mut

Imm. 2. Taamaattoq imm. 2-imi aalajangersagaq qimuttunut qimmeqarfissatut kommuni innersuutaannut atuutinngilaq. Tamanna peqquteqarpoq inissiivinnut tamakkununga inissinniarnernut nalilersorneqartarmat nipiliortarnerannut tipiliortarnerannullu qimmit qimuttut pilersittagaannut tunngasunik. Taamaammatt inissiisoqartarpoq nalilersuereernikkut illunut qaninnernut isiginiarnermut tunngasunik.

Kapitali 3

Kommuni najukkani qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu

§ 15

Imm. 1-imut

Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 18, 30. oktober 1998-imeersumi § 13-imit aalajangersagaq ingerlateqqitaavoq.

Matuma kingornagut kommunalbestyrelsip sumiiffinni qimmeqarnermut qitsuuteqarnermullu ileqqoreqqusat suliarissavai. Malittarisassani sianiginiarneqassapput pissutsit kommuninut qimminik qimuttoqarfiusunut taamatullu qimminik qimuttoqarfiunngitsunut atuuttut taamatullu kommuninut qimminik qimuttoqarfiusumiillutillu qimminik qimuttoqarfiusuniinngitsunut.

Imm. 2-mut

Naalackersuisut nalunaarutitut ittumik atuutilersitsissapput malittarisassanik qimmeqarnermut- qitsuuteqarnermullu tunngasumik ileqqoreqqusanik, taamatuttaaq kikkut qaqugukkullu qimmeqarsinnaassanersut qitsuuteqarsinnaassanersulluunniit, akiuussutissaliisarnermut piumasaqaatinik taamatullu kikkut akiuussutissalersuisinnaanerannik, qimminik pitussisarnissaannik, angalaannartunik pigineqanngitsunik tiguisarnissaannik taamatullu inatsisinik unioqqutitsilluni qimminik eqqunneqartunik, qimminik nakkutilliisumik taamatullu taassuma suliaasaanik aamma sulinermini piginnaatitaaffiinik, qimminik qitsunnillu nalunaarsuisarneranik nalunaaqutsersuisarneranillu, qimminik qitsunnillu kinguaassiorititsineramik, sumiiffinni sorlini qimmit qitsuillu angalasinnaaneranni paaqqutarineqarsinnaanerannillu taamatullu qimmit qitsuillu silamiititat kingornatigut torersaarnermik.

Imm. 3-mut

Kommunalbestyrelsip qimminut qitsunnullu ileqqoreqqusat Naalakkersuisunut akuerisassatut nassiutissavaat atuutilinnginnerini. Naalakkersuisut qularnaassavaat qimminut- qitsunnullu ileqqoreqqusap inatsisitigut imarisamigut piumasarisat malillugit aaliangersagaqarnissaa, kiisalu naleqqussaanerit piumasarineqartut imm. 2-mi piumasarineqartut malittarisassat naapertorlugit imaqarnissaa.

Kapitali 4

Qimmit qimuttut, qimmit qitsuillu paarineqarnerat

§ 16

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq qimmit qimuttut qimmillu nalinginnaasut qitsuillu ileqqorissaarneq uumasunillu illersuiniarluni isiginnineq naapertorlugit illersorneqarsinnaasumik pineqarnissaasa qulakkeerneqarniassamat, aamma qimmit peqqissut sulilluarsinnaasullu qulakkeerniarlugit. Nunani killerni allani aalajangersakkat assingusut naapertorlugit aalajangersagaq ilusilerneqarpoq.

Imm. 2-mut

Piginnittup akisussaaffigaa uumasuutimi sunik nakorsagaanersoq qulakkiissallugulu uumasoq passutsinnermini annianginnissaa.

§ 17

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq § 16-imik ingerlatitsinertut isigineqassaaq, maluginiarneqassallutillu oqaatsit atukkat, tassaasut nalinginnaasumik periaatsit akuerisaasut ilisimatuussutsikkullu misilittakkat, tassuuna qulakkeerniarneqarmat ukiuni untritolinni Kalaallit Nunaanni qimuttunik qimmeqarnermi misilittakkat qimminik paarsilluarnermut naliliiniarnermi ilaatinneqarmata. Taamaattoq ersarissarneqartutuut qimmit atugarissaarnissaannut qularnaarisussanik ilisimasanik ilisimatusarnikkullu misilittakkanik nutaat tunngaviliissapput, taamaalilluni perlilertitsineq unataanerlu qimminut qimuttunut, qimminut qitsunnullu paarsilluarnermut ileqquulluartutut isigineqannginniassammata.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq taanna pingaartumik qimmit qimuttut isumagineqarnerat eqqarsaatigalugu ilanngunneqarpoq. Misilittakkat takutippaat qimmit, upernaat tamaasa inissisimaffii taseqperlutik qarsutsisartut taamaammallu panertumi qasuersarlutik nalaffissaqaratik kiisalu anorimut, silamut seqinermullu oqquiffissaqartatik. Tamanna qimmit inaannik

assigisaannilluunniit sananikkut aaqqinneqarsinnaavoq. Aalajangersagaq aamma qitsunnut atuuppoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq pingaartumik qimmit pisariaqarnerattut nakkutigineqarsinnaaqqullugit. Ilisimaneqarluarpoq akulikitsumik qimmeqatigiinni pituutaasa ilattoortarnerat, qimmit tavaannartut, qimmit ajoqusernikut il.il. Akisussaassuseqarluni qimminik qimuttunik, qimminik qitsunnillu pigisaqassagaanni ajornartorsiutit taamaattut takuneqarsinnaasariaqarput piaarnerpaamillu iluarsiniarneqartarlutik.

Imm. 4-mut

Misilittakkat takutippaat qitsuuteqartoqartartoq qimmeqartoqartartorlu mikisuaqqanik ineqartittuaannarneqartartut. Tamanna uumasunik paarsinerlunnertut isigineqartariaqarpoq, aalajangersakkakkullu tamannarpiaq pinaveersaartinniarneqarpoq. Akerlianik pangaliffiusinnaasut kiisalu ungaluukkat uumasunik aalaffigineqarsinnaalluarnissaannik piumasagaatinik naammassinnippata taakku akuerineqarsinnaapput.

Imm. 5-imut

Ukiukinnerusut qimminik qimuttunik, qimminik qitsunnillu uumasuuteqarnissaat aalajangersakkakkut inerteqqutigineqanngilaq, kisiannilu angajoqqaatut akisussaasoq meeqqap qimminik qimuttoqarnera, qimmeqarnera, qitsuuteqarneralu akisussaaffigaa meeqqap 16-inik ukioqalernissaata tungaanut. Angajoqqaatut akisussaasoq pinerluttulerinermut inatsit tunngavigalugu meeqqap iliuuserisimasaanut akisussaatinneqarsinnaangilaq.

§ 18

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq ilanngunneqarlunilu qimmeq qimuttuunngitsumit kingoqqisoq pisariaqanngitsumik pitussimanninnissaa qulakkeerniarlugu. Qimmip "pitussimajuaannartinneqarnera"-tut aalajangiineq tamanik isiginninnermik aallaaviusaaq, ullut ataasiakkaat tunngaviginagit. Taamaammatt qimmeq nalinginnaasumik pituttaanngitsaq ulloq ataaseq imaluunniit ullualuit ingerlaneranni immikkut ittumik peqquteqarluni pituttaassappat. Akerlianik ilannguttoqartariaqarpoq qimmeq ullut tamaasa akunnialuinnanguani pituussaarneqartarpat, kisianni ullut tamaasa pitussimajuaannarpat. Qimmeq taamaalilluni assersuutigalugu pitussimaneqarsinnaavoq piginnittup illu ungaluukkiorlugu sulinerani, sulinermilu imaassappat, ungaluukkat naammassineqanngikkallarlutik, imaluunniit illumi qimminik allanik pulaartoqarpat, piginnittup qimmini pituttariaqalerneranik kinguneqarluni.

Qimmip qanoq sivisutigisumik pitussimanissaanut piffissamik killiliiniarnermi ilaatigut isiginiarneqassapput pisut ilaanni, qimmimut iluaqutaaginnarsinnaammat qimmip pituttaanissaa.

Aamma qimmeq piffissami sivikitsukkuutaani pituttaasariaqartarpoq, assersuutigalugu pisiniarfiit silataanni, paarinnittoq niuerniarpat.

Aalajangiinermi tunngaviit ilaatigut tassaasinnaapput pissutsit atuuttuartut tunngavigalugit qimmip pituttaanissaanik pisariaqartitsilinnginnera. Pisuni taakkunani piginnittup naatsiivini ungalussavaa assigisaanilluunniit.

Innersuussutaavoq qimmip *nakkutigineqarani* ullup unnuallu ingerlanerani sivisunerpaamik akunnermi ataatsimi pitussimasarnissaa *kiisalu nakkutigineqarluni* ullup unnuallu ingerlanerani akunnerni arfinillit marloriarluni akunnerni marlunnik kipisarlugu, qimmip aneerunneqarnerani imaluunniit naatitsivimmi, illumi imaluunniit assigisaani pituussaaqqasinnaalluni. Nakkutiginnineq tassunga atatillugu ima paasineqassaaq, tassa qimmip ungasinngisaaniittoqassaaq - tassalu tusaaneqarsinnaalluni takuneqarsinnaasumi - inunnit tikeriaannaasumiissalluni pisariaqartinneqarnera naapertorlugu.

Pingaartoq tassaavoq qimmip, piginnittup najugaani imaluunniit piginnittup silataani akunnermik ataatsimik sivisunermik pituttaassaguni, pisariaqarnera naapertorlugu sialummut, anorimut issumulluunniit oqquiffissaqarnissaa alanngiffissaqarnissaalu. Qaqugu pissutsit malinneqartariaqarnersut silap qanoq innera apequtaassaaq, assersuutigalugu kiassusaa, seqinnernera, anorlernerana nittaangikkuni siallernerana qimmip qanoq ittuuneranut sanilliunneqarluni, matumani ilaatigut qimmip qanoq ittuuneranut ilisarnaatai assersuutigalugu meqqui taakkulu qanoq torsutigineri.

Tassunga eqqaaneqassaaq, qimmip pituutaata imaluunniit kalunnerisa takissusaanut, pitussimanermi oqquisinnaanermut alanngissinnaanermullu qimmip periarfissaqarnissaa pisut ilaanni annerpaamik akunnermi ataatsimi pitussimanerani, assersuutigalugu pisiniarfiit silataanniinneranni, inuttaata pisiniarnerani, pimasaaqat atuuttariaqanngilaq.

Taamaattoqarnerani pituutaa kalunneriluunniit naannerusinnaapput.

Imm. 2-mut

Qimmeq pituttaaguni kalunneri minnerpaamik 5 meteriussaaq, taamaalilluni qimmeq aalalluarsinnaaniassaaq. Qimminut qimuttunut kalunneri minnerpaamik 3 meteriussapput, imalu ikkunneqarsimassallutik, siaartinneranni qimmimut imaluunniit qimmeqatigiinnut marlunnut tullernut minnerpaamik 1 meterimik ungasissuseqassalluni.

Imm. 3-mut

Qungasequtai siunertamut naapertuunnissaannik oqarneq tassaavoq assersuutigalugu aalisaatit allaluunniit qungasequtit atussallugit ajoqusiisinnaasut atoqqusaannginnerat. Aamma qaqugukkulluunniit nigavillugit pitussineq inerteqqutaavoq, qimmit namminneerlutik qasukkarsinnaanngimmassuk, taamaalilluni qimmeq qimissinnaalluni. Aamma qungasequtit innaallagissamoortut, tinupasullit qungasequtilluunniit qimmimut anniaataasinnaasut iluaallortitsisinnaasulluunniit inerteqqutaapput.

Imm. 4-mut

Qimmit taamaallaat ersaruteqarsinnaapput inuttaminnik ilaqarunik imaluunniit angerlarsimaffimmi nakkutigineqarunik. Tamatumani isiginiarneqarpoq qimmip assersuutigalugu qilaleruni kisimi angerlarsimalluni imersinnaanissaa, taamaalorsinnaanaviangilarlu ersarutit amerlanerpaat atorlugit. Qimmeq aamma anertikkarsinnaasariaqarpoq, taamaaliornikkut kiagukkunnaarniassammat, ersarutillu ilaasa tamanna ajornartittarpaat. Qimmeq iluarusussaaq, pisariaqanngitsumillu eqqissiviilliortinneqassanani, sivisunerusumik kisimiitinneqarniaraangami, sivisuumillu ersaruteqartinneqaruni taamaalertussaalluni.

Imm. 5-imut

Kalunnerit pituffiit ikinnerpaamik marlunnik ajunngitsunik qipisoqarnissaat pingaarpoq, taamaalilluni kalunneri sivisunermik atasinnaaniassammata kiisalu qimmip pituttaanermini aalasarnissaa qulakkeerneqarniassammat.

Imm. 6-imut

Kalunnerit pituutaasut apinerani tallineqarsinnaassapput, taamaalilluni qimmeq aalasuannarsinnaaniassammat.

Imm. 7-imut

Aammattaq piumasaqaataavoq qimmeq alanngissinnaassaaq anorimut, issimut ilaatigullu sialummut oqquisinnaassalluni. Tassa imaappoq, qimmeq inimut, qimmit inaannut assigisaannulluunniit isersinnaassaaq, imalu angitigisumut qimmeq nikorfaarsinnaassalluni, issimut anorimullu oqorsagaassalluni qimmeq kialaarsinnaaniassammat qiunnginniassammallu. Aalajangersagaq taanna aallaaviatigut qimminut atuuppoq, qimmit qimuttut pinnagit taakkumi issisiornissamut naleqqunnerummata.

§ 19

Imm. 1-imut

Qimmit qimuttut ataatsimoortinneqassapput, ataatsimoorniartuugamik, taamaalillutillu aamma inooqatigiinnerminni inissisimaffissaminnut piniassammata. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq uumasunik illersorsinnaasumik pinninnissaaq pillugu uumasunik illersuiniarluni inatsimmi malittarisassat atorneqassammata.

Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfiup innersuussutigaa qimmit qimuttut ullormut minnerpaamik akunnermi ataatsimi inunnut attaveqartarnissaat, taamaalilluni qulakkeerneqarniassaaq qimmit pisariaqartitaminnik imertinneqarlutillu nerukkartinneqartarniassammata kiisalu inunnut attaveqarniassammata. Pingaartumik qimmiaqqat inunnik ullut tamaasa ilagineqarlutillu attaveqartariaqarput. Ajutoornerit

taamaalillutik pinaveersaartinneqassapput, soorlu qimmit nujuartat inunnut qallivallaartunut upannillutik kilerserujussuurtut pitsaaliorneqarlutik.

Imm. 2-mut

Pisuni immikkut ittuni kommunalbestyrelsip Uumasunut nakorsaqaarnikkut Inuussutissalerinermilu Oqartussat isumasioqatigereerlugit qimuttumik ataatsimik qimmeqarnissaq akuerisinnaavaat, tamanna uumasup illersorneqarsinnaanerani isigineqarpat. Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfiup qimmit qimuttut atugarissaarnissaat eqqumaffigisorujussuuaa, qimmillu qimuttut ataatsimoorniartuugamik sapinngisamik ataatsimoortinneqassapput. Tamatumali eqquutsinninnissaanut immikkut ittumik akuersissuteqartoqarsinnaassaaq, assersuutigalugu piniartoq utoqqaq qimmimi sinneraniq ataatsimik qimmeqaruni, naak qimusserunnaarsimagaluarluni. Qimmerli paarilluarneqassaaq, inunnullu attaveqarnissani pingaarnermik pisariaqartissavaa, qimmeqatimi sinneri peerussimappata. Taamaammat ataasiinnarmik qimmeqarnissaq qimmeqatigiinnit suliassaqaarneruvoq. Uumasut atugarissaarnerat ukiuni qulini kingullerni nunani tamalaani eqqumaffiginiarneqarnikooqaaq, ilaatigut uumasioqatigiit attaveqatigiittarnissaannut, eqqortumik ineqartinneqarnissaannut, ataqqineqarnissaannut nalinginnaasumillu pissuserisartagaannut suliniutit sammineqarsimallutik - pingaartumik kalaallit qimmiannut qimuttutut ittunut tunngasut. Kalaallit qimmiat qimuttoq pissutsimigut ileqqumigullu qimmitut "uumasuutaannartut" inngilaq taamaattussatullu taamaammat pissarsiariniarneqassanani. Kalaallit qimmiat qimuttoq qamutinut qimuttussatut, tassunga naatsorsuussaammat, atorneqarlunilu kinguaassiortinneqartariaqarpoq.

§ 20

Imm. 1-imut

Qeqertat qimmilivigineqartartut aasakkut taamaallaat atorneqartassapput, ukiuuneranilu qimminik qimuttunik eqqaaviinnartut atorneqartassanatik, sikusinnaasumiikkunik taamaalillutik qimmit qeqertamit qimaasinnaallutik imaluunniit uumasut inuilluunniit susassaqaangitsut qeqertamukarsinnaallutik.

Imm. 2-mut

Qeqertat qimmilivigineqartarnerat sukateriffigineqassaaq, Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfimmit aatsaat akuersissummik pereernikkut atorneqarsinnaassallutik. Taamaammat qeqertanut qimmilivissatut atorneqalerniartunut atugaareersunullu tunngasunik atuinissamut akuersissummik piniartoqassaaq.

Imm. 3-mut

Qimmit qimuttut qeqertani qimmilivimmiittut qilaleraangamik ullormut arlaleriarlutik imersinnaassapput imermik. Qeqertarmi inuttaanut attavissamik paasissutissartalimmik

allagartaqassaaq, taamaalilluni piginnittoq nanineqarsinnaaniassammat qimmiminullu akisussaatiillugu. Piginnittup qimmit takusartassavai, allanulluunniit isumagitillugit, ajunngitsumik pinissaat pisariaqartitaannillu naammassinnissallutik.

§ 21

Imm. 1-imut

Kommunit ilaanni qimmeqarneq pillugu ileqqoreqqusani aalajangersagaqarpoq qimmit "qasusut" qimusserluni angalanerni il.il. qimanneqaqqusaanngitsut, kisiannili ingerlaannartumik toqunneqartussaallutik. Iimagisariaqarpoq maleruagassaaq taanna atuutilersinneqarsimasooq taamatut pisoqartarneranik misilittakkat tunngavigalugit. Aalajangersagaq, naammaginartutut isigineqarmat, Kalaallit Nunaannut tamarmut atuutiinnartussatut siunnersuutigineqarpoq. Aammattaaq ilisimaneqarpoq qimmit sukkaniunnerup nalaani pituussaariarlugit illinernut qimanneqartarnerat. Qimmit ilaat taakku tamatuma kingorna tarfiinnalersarput ilaallu ajoqusernermikkut il.il. nammineersinnaajunnaartarlutik. Aalajangersagaq taanna aqutigalugu kissaatigineqarpoq sukkaniutereernerup kingorna qimmit angalaannalartarnerisa unitsinneqarnissaat.

Imm. 2-mut

Assersuutissarpassuaqarpoq qimmit qitsuillu inuttai sulinngiffeqarlutik imaluunniit nuullutik aallaannartartut uumasuutimi illersorneqarsinnaasumik paarineqarnissaat qulakkeeqqaarnagu. Tamanna paarsinerlunnertut isigineqartariaqarpoq aalajangersakkamilu taamatut periaaseqartoqartarnissaa inerteqqutigineqarluni.

Kapitali 5

Qimussimik sukkanniunneq allallu.

§ 22

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq taanna nutaajuvoq ilanngunneqarlunilu qulakkeerinnittussaalluni qimmit qimuttut sukkanniunnermi peqataasussat qimmip timikkut pissusaa atugarissaarnissaalu isiginiarlugit sungiusarneqartarnissaa. Sungiusaaneq qimmimit qimmimut assigiinngiaarsinnaavoq, taamaammallu pingaaruteqarpoq sungiusaanermi tamatuma eqqumaffiginissaa. Piumasaqaatit aamma sukkaniunnermi atuupput.

Aammattaaq iperaataq taamaallaat atorineqartussaavoq apummut tutsinneqartarpat, qimmimuunngitsooq. Tassa qimmit assoroortinneqassanngillat timaatigut iperartuinikkut.

Qimminut sukkanniunnermi imaluunniit unamminer mi peqataasunut aamma arlalinnik piumasqaateqarpoq. Uumasut nakorsaata inassuteqaataa naapertorlugu ungasinngitsukkut perlerornermut akiuussutissamik kapineqarsimassapput kiisalu qimmit nappaataannut parvovirusimullu akiuussuserneqarsimassallutik. Piginnittoq tamatumunnga uppersaatinik takutitsisinnaassaaq qimmimi peqataasut tamarmik akiuussuserneqarsimanerannut tunngasunik. Uppersaata tassaasinnaavoq uumasut nakorsaannit uppersaata, tassani allaqqassalluni uumasooq sorleq akiuussuserneqarsimansooq, chip-ilerlugu imaluunniit nalunaarsuummik normulerlugu. Qimmip atianik allannerinnaq naammangilaq. Qimmeq assersuutigalugu chip-ilerneqarsimangippat qimmip atia naammassinnaavoq kiisalu qalipaataanik immikkut ilisarnaatai allassimassallutik. Qimmeq qanorilinnikkulluunniit kinaassusersineqarsinnaassaaq, taamaaliornikkut akiuussuserneqarsimangitsut sukkanniunnermi peqataaqqunagit. Qimmeq aamma minnerpaamik qaammatinik 18-inik utoqqaassuseqassaaq, allagartaqassalluni piginitsumut attavissanik paasissutissat allaqqassallutik.

Naggataatigut qimmit ilumittut milutsitsisulluunniit sukkanniunnermi peqataassanngillat, qimmip arnaviap timikkut tarnikkullu sananeqaataata innarlinnginnissaa eqqarsaatigalugu. Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfimmit inassutigineqarpoq qimmit arnavissat nuliusut piaqqineranniit siusinnerpaamik sapaatit akunneri 12-t qaangiutereerpata atorineqarsinnaasut.

Imm. 2-3-mut

Qimmit isikkuannik, qasujaassusaannut pinertunerannullu iluaqusiisussanik nukkasaatitortineqarnissaannut inerteqqummik pilersitsisoqarpoq. Tamanna atuuppoq sungiusaaner mi sukkaniutivinnertaanilu peqataaner mi. Aamma tamanna atuuppoq pisuni qimmip ajoqusersimalluni assersuutigalugu nipaallisaatitortariaqarnerani imaluunniit qimmip sukkanniunnermi piginnaasaanik qaffatsitsisumik passunneqartariaqarneranik.

Imm. 4-5-imut

Piginnittup akisussaaffigaa qimmimi sunik katsorsarneqarsimanerannik ilisimannissalluni, taamaalilluni qimmip qasujaallisaatigisinnaasaanik sukkanniunnermi pitsaanerusumik angusaqassutissaanik tunineqarnissaa pinngitsoortinniarneqassammat. Inuussutissalerinermi nakorsaatait qimmimut aqqatigut taasamut uumasut nakorsaannit taamaallaat tunniunneqarsinnaapput. Nakorsaatait qimminut allanut atorineqaaqqusaanngillat, taamaallaat qimmeq tassanngaannaq napparsimalersimappat uumasullu nakorsaa utaqqineqarsinnaanngippat. Tassanngaannaq pisoqarnerani uumasullu nakorsaannit nakorsaatait qimmimut allanut tunniussaagaluartunik atuisoqartariaqalernerani tamanna uumasut nakorsaannut nalunaarutigineqassaaq.

Imm. 6-imut

Aalajangersagaq taanna nutaajuvoq Naalakkersuisullu qimussimik sukkanniunnermi sukasaatinik atuinermut nakkutilliinissamut ersarinnerusunik nalunaarusiornikkut

malittarisassiornissamut pisinnaatillugit, kiisalu sukkanniuunnermi uumasunik nakkutilliinissat qanoq ingerlanneqartassanersut ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Sukkanniuunnermi qimmit inuttaasa ilaat qimmimi pitsaanerusumik takutitsinissaat anguniarlugu qasujaallisaatinik atuisimanerannik siornatigut pasitsaassisoqartarpoq. Taamaammat sukasaasertortitsisoqarsimaneranik nakkutilliinissamut malittarisassiortoqarnissaa siunissaq ungasinnerusooq pisariaqarpoq, pingaartumik uumasut atugarissaarnerat isiginiarlugu. Aammattaaq sukkanniuunnerni aqutsisut ilaat sukkanniuunnermut atatillugu uumasunik misissuinissamut ikiuuttanngitsut naammattoorneqartarput, imaluunniit inuussutissanut atatillugu inassuteqaatinik malinnissimannngitsut, taamaammat pisariaqartinneqarpoq nakkutilliinerit qanoq ingerlanneqarnissaannut ersarinnerusunik malittarisassiortoqarnissaa kiisalu tassunga atatillugu akisussaaffimmik agguaassinissamut aamma tunngatillugu.

§ 23

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, tassuuna qulakkeerniarneqarluni qimmit qimuttut sukkanniuuffimmut sukkanniuuffimmiillu assartorneqarnerminni qimmit pisariaqartitaat isiginiarneqarnissaat, kiisalu qimmit assartorneqarneranni ajoqusernissaat tassuunakkut pitsaalliorneqassalluni. Piginittut aamma isumagissavaat qimmeqatigiit assartorneqartut arlaqarpata imminnut ajoquserinnaveerlugit avissaarsimatinnissaat. Qimmit aamma isumannaatsumik assartorneqassapput, niui qilerlugit puunut ikineqassanatik, kisianni assartuinnermut atorneqartussanik qimmiisivinnut assingusunulluunniit inissinneqassallutik, tassani nikorfasinnaallutillu innakarsinnaassapput aalasinnaassallutillu.

Imm. 2-mut

Assartuinnermi akunnernik arfinilinnik sivisunerni qimmit qilalinnginniassammata immerneqassapput.

Imm. 3-mut

Sukkanniuuffimmit sukkanniuuffimmullu qimminut angalanissamut pilersaarutit Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinnermullu Oqartussaqaqarfimmut ilisimatitsissutigineqassapput, taamaaliornikkut assartuinnermi malittarisassat malinneqarnissaat qulakkeerniarneqarpoq.

Imm. 4-mut

Tamatumuuna Naalakkersuisut nalunaarusiornikkut periarfissaqalerput sukkanniuunnermi assartuinnermut ersarinnerusunik malittarisassiornissaannut.

§ 24

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, tassuunakkullu qularnaarniarneqarpoq qimmit sukkanniuunnermi kipisat sukkanniuunnermi aqutsisunit isumagineqarnissaat. Sukkanniuunnermi aqutsisut tassaapput inuk, imaluunniit inuit sukkanniuunnerup ingerlanneranik inernerinillu aqqissuussillutillu isumaginnillutik nakkutilliisut. Tassa imaattariaqanngilaq sukkanniuunnermi aqutsisut qimminik namminneq nigarniaassasut, taamaattorli sukkanniuunnermi aqutsisut ningarniaasoqarnissaq akisussaaffigaat, taamaaliornerlu isumannaatsumik pitsaasumillu pinissaat isumagissallugu, qimmit pituussaakkat anniartinnagit ajoqusernagillu.

Kapitali 6

Qimminik qimuttunik, qimminik qitsunnillu toqutsisarneq

§ 25

Imm. 1-imut

Uumasunik toqutsisoqartassaaq sukkasuumik naalliutsitsinertaqanngitsumillu taamaalilluni uumasooq pisariaqanngitsumik naalliutsinneqassanngimmat, ersiortinneqarani anniartinneqaranilu. Tamatuma kingunerissavaa aallaaviatigut toqutsisuusassasooq uumasut nakorsaat, qimminik nakkutilliisooq imaluunniit inuk alla piginnaanilik aallaasinik atuinissamut misilittagalik. Tamatumani ilaasinnaapputaaq innuttaasut nalinginnaasut assersuutigalugu piniartutut inuussutissarsiuteqarnertik pissutigalugu aallaasinik atuinissamut ilisimasaqarlunnaqqissaartut. Pineqartut 16-inik ukioqalereersimassapput.

Imm. 2-mut

Sumiiffiit ilaanni qimminik qimitsilluni toqutsisarneq ilequusimavoq. Isiginnaartuusussanut taqassinartumik taama periaaseqarneq misigineqartarsinnaavoq. Periaaseq naalliutsitsineruvoq tamanullu inerteqqutaalluni.

Imm. 3-mut

Naalakkersuisut nalunaarusiornikkut toqutsisarneq pillugu malittarisassiuunniarneqarpoq, matumani toqutseriaatsinut il.il. tunngasut, taamaalilluni uumasunik toqutsineq uumasumut toqutsisussanullu ajunnginnerpaamik periaaseqarluni pisarniassammat.

§ 26

Imm.1-imut

Aalajangersakkami qulakkeerniarneqarpoq uumasunik pilattaanerit taamaallaat uumasut nakorsaannik Kalaallit Nunaanni inuussutissat pillugit inatsisip atuutilersinneqarnera pillugu kunngip peqqussutaa nr. 525, 8. juni 2004-meersoq naapertorlugu uumasut nakorsaattut sulinissaminnut akuerisaasunit suliarineqartarnissaat. Aalajangersakkakkut

qulakkeerniarneqarpoq inuit uumasut nakorsaattut allagartaqanngitsut pilattaasannginnissaat, taamalu uumasup kukkulluni pilattaanikkut anniannginnissaa qulakkeerniarneqarluni.

Imm. 2-mut

Kusassaalluni pilattaanerit aalajangersakkami aamma inerteqqutigineqarput. Tamanna ileqqorissaarnermut ilaatigullu ersarissarniarlugu Kalaallit Nunaanni uumasuuteqarneq uumasut sumut atorneqarsinnaaneri aallaavigalugit pisarmat aamma uumasut isikkui aallaavigalugit piffissami nutaaliaasunut isiginninniarani.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami ilaatinneqarput pamiut siutillu nuuinik kiisalu qimmit eqeqqusaanik qitsusaanillu peersineq pillugu inerteqqutit. Kiisalu qimmiutillit ilaasa qimminut napparsimasunut suli atortagaat, qimminik pamiuisa/siutaasa nuui ilanngarlugit taqarsuisarneq inerteqqutigineqarpoq. Inerteqqutikkut qulakkeerniarneqarpoq qimmit naalliutsinnnginnissaat kiisalu qimmit napparsimareersut pissusitoqaq taanna qanganitsernikoq iluaqutaanngitsorlu atorlugu aaverlugit suli sanngiillisinneqannginnissaat.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq taanna Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 18, 30. oktober 1998-imeersumi § 18, imm. 4-mit ingerlatitseqqinneruvoq. Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq qimmit tamorrasaannik sularinnittarnerup, qanga qimuttoqarfiit ilaanni ileqquusimasup, inerteqqutaalernissaa siunertaralugu, tamaani qimmit - sivikitsumik nivinnngareernerisigut - tamorrasaannik annernik ilanngarterisoqartarluni, taamaaliornikkut pituuttat kittoraatitinnginniassammatigit. Taamatut iliorneq naakkittaatsuliorneruvoq pisariaqaranilu, taamaattumillu uumasunik illersuinissaq eqqarsaatigalugu tamanna inerteqqutigineqartariaqarpoq.

Imm. 5-imut.

Qitsuit kukigissartarnertik ileqqoriinnarpaat. Tamanna pissutigalugu qitsuutillit ilaasa qitsuutitik pilattarlugit kukiartittarpaat, tamannalu qitsuup ileqquanut akuliunnertut naammaginangitsutut isigineqartariaqarpoq. Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq Danmarkimi misilittakkat tunngavigalugit Det Veterinære Sundhedsrådimit oqaaseqartoqareerneratigut paasineqarmat uumasunik illersuineq pillugu inatsimmi ataatsimut isigalugu tunngaviusunut tamanna akerliusoq. Taamaalilluni qitsuit kukiinik peersisarneq inerteqqutaalerpoq.

Kapitali 7

Kalaallit qimmiannik qimuttumik naggueqatigiittut illersuineq

§ 27

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata nr. 28 18. november 2010-meersumit ingerlatitseqqinneruvoq. Inatsisissatut siunnersuummi qangaaniilli qimminik qimuttoqarfiusut allanngortinneqannginnissaat siunniunneqarpoq. Kommuninut killeqarfiit nutaat 2009-mit atuutileranni kommunit marluk sumiiffimmi siammarsimalissapput, qimuttunik qimmeqarfinnik ilaqarlutik kiisalu sumiiffiit qimuttunik qimmeqarfiunngitsunik ilaqarlutik. Taamaammatt Naalackersuisut aalajangerput qimuttunik qimmeqarfiit ima killeqarfilersorneqassasut, tassa Kitaani, Avannaani sumiiffik allorniusap sanimukaartup 66-iata avannaatungaa, kiisalu Tunu tamakkerlugu kujammut Nunap Isuata kangia angullugu allorniusap tukimukartup kitaatungaani 44-rut tikillugu. Sumiiffik taanna aamma Sermersuarmik Nunamillu Eqqissisimatitamik ilaqarpoq. Qimuttunik qimmeqarfiit taamaalillutik nassuiarneqarput qimuttunik qimmeqarfioreersunut, kiisalu uumasuutigalugu qimmeqarfinnut, kommunit killii apeqqutaatinngit.

Imm. 2-4-mut

Aalajangersakkatigut kalaallit qimmiata qimuttup naggueqatigiittut illersorneqarnissaa taassumalu immikkut piginnaassusiisa ukiuni untritilinni ineriartortinneqarsimanerisut pigiinnarneqarnissaat siunertarineqarpoq. Aalajangersakkanit kalaallit qimmii qimuttut illersorniarneqarput avataanit qimmit nappaataannut tuniluuttunut, soorluttaaq qimminit allanit gen-iisa akutsaaliornissaat siunertaalluni. Taamaammatt qimmit qimuttut qimuttuunngitsunit avissaarsimatinnissaat sukangasuumik attanneqassaaq, pisuni imm. 4-mi eqqaaneqartut ikittut eqqaassanngikkaanni, kiisalu Namminersorlutik Oqartussanit nakkutigineqartuni. Kalaallit qimmiata qimuttup illersorniarneqarneranut naliliinermi ilaassaaq qimmit kinguaassiorsinnaajunnaarneqarsimanersut.

Imm. 5-imut aamma 6-imut

Aalajangersakkap uuma atortuulersinneqarneratigut peqqutissaqavinnani kalaallit qimmiat qimuttoq qimuttoqarfimmit anninneqarlunilu eqquteqqinneqarsinnaassanngilaq. Qimminik allanik kalaallit qimmiata qimuttup akuneqarnissaata aarlerinaataanik aamma millisaaqataassaaq. Kalaallit qimmii qimuttut qimuttoqarfinnit annikkusunneqartut, uterteqqinnissaannut akuersissummik pisinnaanngillat qimuttoqarfinnit aallannginnermi qinnuteqartoqareersimatinnagu.

Imm. 7-imut

Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq qulakkeerniarlugu kalaallit qimmiata qimuttup akusanik allanik qimminik akuneqarnissaanut aarlerinartoqannginniassammat. Taamaalilluni racep sananeqaatsimigut sanngiillinissaanut aarlerinaat millisinneqarpoq, Kalaallit Nunaanni pinngortitami peqqarniissinnaasumi uumaannaarsinnaanngorluni.

Imm. 8-imut

Aalajangersakkap Naalackersuisut pisinnaatitaaffilerpaat qimmit qimuttut
eqquteqqinneqarsinnaaneranut atatillugu akuersinermi piumasaqaatinik
aalajangersaasinnaangorlugit. Qimmeq qimuttoq ilaatigut
kinguaassiorsinnaajunnaartinneqarsimassaaq, kiisalu uppersaateqassalluni qimmeq
kalaallit qimmerigaat qimuttoq. Taamaaliornikkut qulakkeerneqassaaq kalaallit qimmiata
qimminik allanik akusaannginnissaa, taamaalillunilu gen-iisa sakkukillinissaannut aarlerinaat
peerneqarluni.

Imm. 9-mut

Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq, tassuuna nutaanik qimmeqarfiit avataanni qimuttunik
immikkoortunik inuttaqanngitsunillu qimmeqalernissaa, taakkunanga akusanik imaluunniit
qimuttunik nunanit allaneersunik akusaasunik peqalernissaa pinngitsoortinniarneqarluni.

§ 28

Imm. 1-imut aamma 2-mut

Anisuunik embryoninillu inuit eqqussuinerat kalaallit qimmiannut qimuttumut gen-ii
eqqarsaatigalugit ajorseriarnissaannut aarlerinartorsiortitsisuupput. Illuatungaatigulli
anisuunik mannessanilluunniit nuussisarneq qimmeqarfinit assigiinngitsunit
pilersaarusiukkamik kinguaassioortitsiniarnermut atorneqarsinnaavoq taamalu qimmit
akuneqanngilersut akuneqaatigisinnaallugu. Taamatut piaqqiortitseriaatsip
inerteqqutaalluinnarnissaanut taamaammat siunniussisoqanngilaq. Naalackersuisut akerlianik
inerteqquteqartoqarnissaanik nalilersuinissamut pisuni ataasiakkaani periarfissaqalissapput.
Kalaallit qimmii anisuunik mannessanilluunniit nuutsivigineqassapput qimmit racet sorliit
tassunga atorneqassanersut pillugit Naalackersuisut malittarisassiorsinnaatitaapput.
Aalajangiisumik naliliinermi pingaarpoq qimmip racep aalajangersimasup gen-iisa kalaallit
qimmiat qimuttoq ima allangortitsigissagaa, allaat ajorseriaatitut isigineqarsinnaassanersoq
pillugu nalilersorluaqqissaarneqartariaqarpoq.

Kapitali 8

Nakkutillineq il.il.

§ 29

Imm. 1-imut

Perlerornerup nappaatilluunniit allat nappaatit tunillaassortut pillugit inatsimmi pineqartut
nakkutigineqarnissaat aalajangersakkakkut siunertarineqanngilaq. Qimmit qimuttut, qimmit
qitsuillu peqqissusiannut tunngasunik allanik, soorlu uumasuaraqarnerinik
kingornussaminnilluunniit nappaateqarnerinik misissuiffigineqarnerinik nakkutilliinissamut
aalajangersakkap atorneqarnissaa eqqarsaatigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Qimminik qitsunnillu imm. 1-imik taaneqartunik piginnittut inatsit naapertorlugu misissuisoqarnerani misiligutissanillu tiguisoqarnerani allatulluunniit iliortoqarnerani pisariaqarnera naapertorlugu akilerneqaratik ikiuutissapput, soorluttaaq nappaatinik tuniluuttunik uumasullu nappaataannik inunnut tuniluussinnaasunik akiuniarnermi aalajangersakkat assigalugit.

Kapitali 9

Qimminik qimuttunik, qimminik qitsunnillu niuerneq il.il.

§ 30-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 18, 30. oktober 1998-imeersumit ingerlatitseqqinneruvoq. Aalajangersakkami siunertaavoq uumasut inaanni il.il. uumasut amerlassusaasa aalajangersaaviginissaat, tamanna eqqiluisaarnermut uumasullu illersornissaannut ajornartorsiutitaqarsinnaammat. Taamaammat aarlerinaatit tamakku ataasiakkaarlugit Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfimmit nalilersorluarneqartassapput.

Aalajangersakkap siunertaraa paaqqinnittarfiit tamakku pisatsersugaanerat ingerlanneqarnerallu Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfimmit suliamut tunngatillugu nalilersuereernikkut, Naalakkersuisut taamaalillutik sulianut tamakkutut ittunut paasissutissanik tunngaveqarlutik aalajangiisarniassammata.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 18, 30. oktober 1998-imeersumit ingerlateqqitaavoq Naalakkersuisullu nalunaarusiornerisigut tamakku paaqqinniffiit ajornartorsiutip eqqaaneqartup aaqqinneqarnissaanut qanoq pisatsersorneqarnissaannut ingerlanneqarnissaannullu nalunaarusiorsinnaalersillugit. Piumasaqaatit suliani ataasiakkaani nalilerneqartassapput, aamma piginnittup paasissutissaatai paaqqinniffiullu siunertaanut paasissutissat aalajangiisuusinnaallutik.

§ 31

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq nassuiarneqarlunilu inuk qaqugukkut inuussutissarsiutigalugu qimminik qitsunnillu kinguaassiorititsuunersoq qimminut qitsunnullu ineqaarfimmik ingerlatsiniarluni siunertaqarnerasoq. Tamatuminnga isertitanik qaqugu akileraartoqartassanersoq akileraartarnermut inatsimmi naatsorsugaavoq taamaattumillu inatsimmi uani ilaatinneqassanani.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkakut ammaanearpoq qimmiuteqarfinnik ammaasoqarnerani tamakku qanoq aaqqissuussaassanersut pillugit Naalackersuisut nalunaarusiorsinnaallutik, kiisalu piginnittoq peqqussallugu qimmimi peqqissuunissaanut isumaginnissasoq, aamma sananeqaatai eqqarsaatigalugit, tamakkulu aalajangersimasumik pitsaassuseqassasut, soorlu nunani allani takusartakkatsinnitut. Tassuuna qulakkeerniarneqarpoq nunatsinni qimmit tunngaviatigut peqqissuunissaat, matumanilu nammineq uumasuutinit kinguaassortitsisoqannginnissaa, qimmit qanigisariippallaat gen-ii aqutigalugit nappaateqalinnginnissaat ajoquteqalinnginnissaallu eqqarsaatigalugit, kiisalu qimmit kinguaassortitat pitsaasumik atugaqarnissaat qulakkeerneqassalluni.

Imm. 3-mut

Qimmiuteqarluni qitsuuteqarluniluunniit iniinik ingerlatsisut piumasagaatinik unioqqutitsisut imaluunniit naammassinninngitsut Naalackersuisut inerteqqusiorfigisinnaavaat.

§ 32

Imm. 1-imut

Aalajangersakkakut qimminik qimuttunik, qimminik qitsunnillu tuniniaasarnerit inatsisiliuunniarneqarput. Aalajangersaernerit tamakku pisinnaapput assersuutigalugu gen-iinut imaluunniit uumasup illersorneqarnissaannut eqqarsaatersuutit tunngavigalugit. Piumasagaataavoq inuit qimmimik qimuttunik, qimminik qitsunnilluunniit pisisut, tamatuma oqartussanut nalunaarutiginnissaa, taamaalilluni Kalaallit Nunaanni uumasut nujuartaanngitsut, soorlu qimmit qitsuillu, nalunaarsugaaniassammata. Taamatut nalunaarsuinermi anguniarneqarpoq Kalaallit Nunaannut uumasut qassit sorliillu eqqunneqarnersut uumanersullu paasineqarniassammata. Tamanna tunulequtaralugu nappaatit tuniluuttartut aarlerinaataannut nalilersuinissamat tunngavissaqalissammata aarlerinaatillu taassuma taamaalilluni killilersimaarneqarluni.

§ 33.

Imm. 1-imut aamma 2-mut

Aalajangersagaq taanna ilanngunneqarpoq, qimmiaqqat qitsuaqqallu arnaannit siusippallaamik tiguneqartannginnissaat qulakkeerniarlugu. Taakku saniatigut piumasagaataavoq qimmiaqqat aatsaat arfineq-pingasunik qaammateqaleraangamik arnaaniit tiguneqarsinnaalissasut, qitsuaqqallu aatsaat aqqaneq-marlunnik qaammateqaleraangamik arnaaniit tiguneqarsinnaalissasut, taamaaliornikkut qulakkeerniarlugu uumasut Kalaallit Nunaannut eqqunneqannginneranni piffissami eqqortumi akiuussutissamik kapitittarniassammata.

§ 34

Imm. 1-imut

Aalajangersakkakut periarfissiisoqarpoq nalunaarusiornikkut malittarisassiortoqarsinnaalersillugu qimmit qimuttut, qimmit qitsuillu angallanneqartarnerannut tunngasunik, matumani uppersaatunik nassataqarnissamut piunasaqaat ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Taamaattunik malittarisassiortarnermut pingaarnertut peqqutaatinneqarput uumasut gen-iinut imaluunniit uumasunut illersuiniarnermut isiginninniarnertit.

Kapitali 10

Nakkutilliineq uparuaanerlu

§ 35

Imm. 1-2-mut

Aalajangersakkami naqissuserneqarpoq qimminik qimuttunik, qimminik qitsunnillu illersorneqarsinnaanngitsumik suliani qanoq nakkutilliisoqartassanersoq, tassuunalu qulakkeerniarneqarluni suliani ataasiakkaani uumasut nakorsaqaarnikkut pissutsinut nalilersuisoqartassasoq. Uumasut nakorsaqaarnikkut nalilersuineq tunulequtaralugu Naalakkersuisut suliami naliliissapput. Naliliineq taanna politiinut ingerlateqqinneqassaaq, naliliinerlu tunngavigalugu suliaq suliareqqissavaat.

§§ 36 aamma 37

Aalajangersakkat taakku danskit tamakku pillugit inatsisaannut naapertuupput, aamma taakkunuuna qimmit qitsuillu eqqunngitsumik pineqarnerini pilertortumik akuliuttoqarsinnaanera periarfissinneqarpoq. Matumani politimesteri aalajangiisinnaalluni qimmit qitsuilluunniit toqunneqassanersut, piginnittunut qimmimi qitsuutimiluunniit nakorsartinnissaannik piunasaqarsinnaalluni, kiisalu imaluunniit peqqusineq malinneqanngippat imaluunniit piginnittup piunasaqaammik eqquutsitsinissaanut utaqqinermi uumasup qanoq inneranut illersorneqarsinnaanngitsutut naliliisoqarpat piaartumik piginnittuanit arsaarinnissutigissallugu isumagalugulu eqqortumik paarineqarnissaa, kiisalu uumasooq allamut inissillugu. Uumasumik inissiineq tassaasinnaavoq uumasut ineqarfigisaannut, uumasut nakorsaannut, imaluunniit piunassusertik naapertorlugu paaqqinnikkusuttunut uumasut nakorsaannit akuerisaareertunut.

Kapitali 11

Pineqaatissiissutit

§ 38

Aalajangersagaq nutaajuvoq ajornarunnaarsitsillunilu Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfik pinngitsaaliinikkut akiliisussanngortitsisarnissaannut, imaluunniit allaffissornikkut akiliisitsissutinik taaneqartartunik, qimmimik qimuttumik, qimmimik qitsummilluunniit piginnittup inatsimmi aalajangersakkat malillugit malinneqartussanik peqqussutigineqartunik malinnilernissaata tungaanut. Aalajangersakkat erseqqinnerusut innersuussutigineqarput taakku malillugit inerteqquteqartoqarsinnaammat peqqussuteqartoqarsinnaallunilu. Pinngitsaaliinikkut akiliisitsissutissat akileqquneqarnissamik tungaanut imaluunniit piginnittup peqqussutigineqartunik inerteqqutigineqartunillu eqqortitsinissaata tungaanut akilerneqartussaaginnassapput. Piginnittup pinngitsaaliinikkut akiliisitsissutissat akilerumangippagit eqqartuussisarneq pillugu inatsit naapertorlugu akiliisitsisoqarsinnaavoq.

§ 39.

Imm. 1-2-mut

Aalajangersakkakkut tassuuna aalajangersarneqarpoq inatsimmi matumani aalajangersakkanik unioqqutitsisoqartillugu akiliisitsinikkut pineqaatissiisoqarsinnaasoq taamatullu immikkorluinnaq ittuni pisuni Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsimmi malittarisassat malillugit pineqaatissiisoqarsinnaalluni. Uumasunik naalliutsitsinermut eqqartuunneqassaaq naalliutsitsilluni, qasusaavallaarluni, paarinerluilluni allatigulluunniit uumasunut naakkittaatsuliortoq. Aalajangersagaq pissutsit qanoq innerannut sanilliunneqassaaq aalajangersakkanik allassimasunik sakkortuumik nangeqattaartumilluunniit unioqqutitsineq tamatumani pineqarnersoq. Taamaalereerpat kaammattuutigineqassaaq pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 31 malillugu inissiisarfimmu inissiisoqartussanngorlugu pineqaatissiinissaq ukioq ataaseq tikillugu inissiisarfimmu inissiisoqartussanngorlugu, tamatumani pineqarpata inatsimmi aalajangersakkanik sakkortuumik nangeqattaartumilluunniit unioqqutitsinerit.

Tassunga aalajangiinermi tunngaviit ilaatigut tassaasinnaapput utikattumik unioqqutitsinerit, imaluunniit unioqqutitsinerit ima sakkortutigippata, nalinginnaasumik akiligassiineq naammannani. Kiisalu unioqqutitsinermut tunngaviusoq, imalu ajoqusiineq unioqqutitsinerluunniit piaarluni pisimanerisut nalilerneqarpata.

Aalajangersagaq taanna nunanit allanik atugaareerpoq, ilaatigut Danmarkimi. Uumasunut sakkortuumik inatsisaatsuliortarnerit amerlivaluttuinnarput, paarsinerlunnikkut, mianersuaalliorluni pissusilersornikkut, imaluunniit piaarluni uumasunik anniartitsinikkut naalliutsitsinikkullu pinerit kingunerisai. Uumasunut illersuiniarnermi sakkortunerusunik pineqaatissiinissamut annertuumik periarfissamik pisariaqartitsisoqarpoq, uani inatsimmi aalajangersakkap uuma ilanngunneratigut tamanna aqqinniarnearpoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami qulakkeerniarneqarpoq inatsisitigut akisussaalluni inummit unioqqutitsinerit akiliisitsinermik kinguneqartinneqartarnissaat. Namminersorlutik oqartussat, kommuni imaluunniit kommunit ataatsimoorussisut unioqqutitsippata, namminersorlutik oqartussat, kommuni imaluunniit kommunit ataatsimoorussisut akiliisinneqarsinnaapput imaluunniit arsaarinniffigineqarlutik.

Imm. 4-5-imut

Aalajangersakkat § 28-mit Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 18, 30. oktober 1998-imeersumit ingerlatitseqqinnerupput ammaassillunilu piffissami aalajangersimasumi qaqugumulluunniit qimminik qitsunnulluunniit suliaqarsinnaajunnaartitsinissamut. Erseqqissarneqassaaq arsaarinnineq inatsimmi aalajangersakkanik sakkortuumik utikattumilluunniit unioqqutitsinernut ataneqartinneqassammata.

§ 40

Imm. 1-imut

Aalajangersakkakut qulakkeerneqarpoq inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit imaluunniit Inatsisartut inatsisaat una naapertorlugu akiligassiissutit Nunatta karsianut tutsinneqartarnissaat.

Kapitali 12

Atuutilertera il.il.

§ 41

Imm. 1-imut

Inatsit ulloq 1. januar 2016-imi atuutilissasoq siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2. Peqatigitillugu atuukkunnaarsinneqarput Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 18, 30. oktober 1998-imeersoq, Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinnissaanut Inatsisartut inatsisaat nr. 28, 18. november 2010-meersoq (Qimuttunik qimmeqarfiit killeqarfileneri, qimmit tavaannartut taarsiiffiginertaqanngitsumik toqunneqartarnerat, aamma tuloriaajaanermut inerteqqusiineq) kiisalu Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. 23, 22. november 2011-meersoq (Qimmit paatinneqartartut nukittuullu eqquteqqusaajunnaarnerat).

Imm. 3-mut

Imm. 3. Inatsisip uuma atuutilerneratigut Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 18, 30. oktober 1998-meersumi, Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinnissaanut Inatsisartut inatsisaat nr. 28, 18. november 2010-meersumi (Qimuttunik qimmeqarfiit killeqarfileneri, qimmit tavaannartut taarsiiffiginertaqanngitsumik toqunneqartarnerat, aamma tuloriaajaanermut inerteqqusiineq) kiisalu Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. 23, 22. november 2011-meersumi (Qimmit paatinneqartartut nukittuullu eqquteqqusaajunnaarnerat) malittarisassat atuutsiinnarneqarput, taarserneqarnissaasa imaluunniit malittarisassanik uaniittunit atorunnaarsinneqarnissaasa tungaannut.

Imm. 4-mut

Kommunit qimminut qitsunnullu ileqqoreqqusaat ingerlaannassapput Kommunalbestyrelsit inatsimmi uani § 15 naapertorlugu ileqqoreqqusanik taarsiisussanik inatsisip atuutilernerata nalaani atuuttunut taarsiisussanik ileqqoreqqusaliornissaasa tungaannut.

§ 42

Kingusinnerpaamik 1. januar 2012 qimmimik § 12, imm. 2-mi inerteqquteqarnermi pineqartunut ilaasumik pigisaqalersimagaanni, taanna pigiinnarneqarsinnaavoq uku piumasagaatit malinneqarpata:

Qimmeq aqqusinermiikkuni, pisuffinni, inuinnaat aqquataanni, uninngavinni il.il. nalinginnaasumik inuit ingerlaarfianni, qimmeq pituutaqartuaannassaaq takinerpaamik 2 meterisut takitigisumik. Illoqarfinni nunaqarfinnilu aqqusernit, pisuffiit, uninngasarfiit il.il. asfalteqartariaqanngillat qimmeq tamanit tikinneqarsinnaasumiittutut taaneqassaguni. Qimmip takinerpaamik 2 meterinik pituutaqartuaannarnissaanut piumasagaat aamma nunaannarmiinnermut atuuppoq, tassalu illoqarfiit nunaqarfiillu avataanni.

Qimmeq aamma, tamanit tikinneqarsinnaasumiikkuni, isumannaatsumik matoqqasumillu ersaruteqassaaq. Qimmeq allanut tunniuteqqusaanngilaq, tassa tuneqqusaanani, tunniuteqqusaanani il.il. Inuit inerteqqutinut ilaasunik qimmillit sulinngiffeqarlutik aallaqqanerminni assigisaanilu allanut paaritissinnaavaat, soorluttaaq allanut aamma aneerutsissinnaagaat. Piffissaq killilik tassani pineqassaaq. Nunami allami angalaneq pineqarpat, angalanerlu sulinngiffeqarluni angalanermit sivisuneruppat, tunniussivinnermut aallaavittut assersuunneqarsinnaassaaq, taannalu § 12-mik unioqqutitsinerussalluni. Politiit sullivan ataasiakkaani nalilersuissapput tunniussineq imaluunniit tunniussinnginnermut suliameq nalilersuissallutik. Qimmeq allanit paarineqarpat inatsimmi piumasagaatit taaneqartut aamma malinneqassapput.

Inerteqqummit imaluunniit ikaarsaariarnermi ersaquteqarnissaannik,
pituutaqartinneqarnissaannik il.il. piunasaqaatinut immikkut akuersissuteqarnikkut
saniqqutitsinissamik inatsit periarfissiinnigilaq. Taamaammatt politiit imaluunniit
Inatsiseqartitsinermut Ministeriaqarfimmit imminut inerteqqutaasunut ikaarsaariarnermilu
ilaanngitsunik tigumminninnissamut il.il. immikkut akuersissuteqarsinnaanngillat, imaluunniit
ikaarsaariarnermi qimminik pituutaqartinnagit imaluunniit ersaruteqartinnagit
aneerussinissamut imaluunniit tunniussinissamut periarfissiinissamut.